

Pellon kunta
Tilinpäätös 2025

Pello

Sisällysluettelo

1 PERUSTIETOA KUNNASTA.....	4
1.1 Kunnan sijainti ja alue.....	4
1.2 Väestö.....	4
1.3 Elinkeinorakenne.....	7
1.4 Työllisyys.....	7
2 PELLON KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	8
2.1 Pellon visio.....	8
2.2 Toiminta-ajatus.....	8
2.3 Kunnanjohtajan katsaus.....	8
3 KUNNAN HALLINTO-ORGANISAATIO.....	12
3.1 Valtuusto.....	13
3.2 Tarkastuslautakunta.....	15
3.3 Kunnanhallitus.....	16
3.4 Muut valtuuston valitsevat toimielimet.....	17
3.4.1 Rakennuslautakunta.....	17
3.4.2 Keskusvaalilautakunta.....	17
3.5 Viranhaltijaorganisaatio.....	19
3.5.1 Kunnan ja elinvoiman johtaminen.....	19
3.5.2 Osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan johtaminen.....	20
3.5.3 Konsernituki.....	20
4 TALOUDEN KEHITYS.....	21
4.1 Yleinen talouden kehitys.....	21
4.2 Torniolaakson seutukunnan väestökehitys.....	22
4.3 Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat tilikaudella.....	22
4.4 Tilikauden vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä....	24
4.5 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa.....	26
4.6 Kunnan henkilöstö.....	26
4.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	26
4.7.1 Riskienhallinta: Kunnan ja elinvoiman johtaminen.....	27
4.7.2 Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2025: Kunnan ja elinvoiman johtaminen.....	29
4.7.3 Riskienhallinta: Osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan johtaminen.....	31
4.7.4 Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2025: Osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan	

johtaminen	32
5 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA KOKONAISTALOUDEN TUNNUSLUVUT	33
5.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	33
5.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	35
5.3 Tase ja sen tunnusluvut	38
5.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous	43
6 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	55
7 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2025	56
7.1 Kunnan ja elinvoiman johtaminen.....	56
7.2 Osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan johtaminen.....	63
7.3 Konsernituki.....	74
7.4 Tuloslaskelman toteutuminen.....	81
7.5 Investointiosan toteutuminen.....	83
7.6 Rahoituslaskelman toteutuminen	84
7.7 Talousarvion sitovat määrärahat ja tuloarviot	85
8 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	87
8.1 Tuloslaskelma	87
8.2 Rahoituslaskelma.....	88
8.3 Tase.....	89
8.4 Konsernilaskelmat	91
9 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	96
10 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	115
11 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	116

1 PERUSTIETOA KUNNASTA

1.1 Kunnan sijainti ja alue

Pellon kunta sijaitsee Lapin läänissä Tornionlaaksossa. Naapurikuntia ovat Suomen puolella Kolari, Ylitornio ja Rovaniemi ja Ruotsin puolella Övertorneå ja Pajala. Pello ja Ylitornio muodostavat Tornionlaakson seutukunnan.

Kunnan kokonaispinta-ala on 1 867 km², josta maapinta-ala 1 743 km² ja vesipinta-ala 124 km². Asukastiheys on n. 1,80 asukasta maaneliökilometriä kohti.

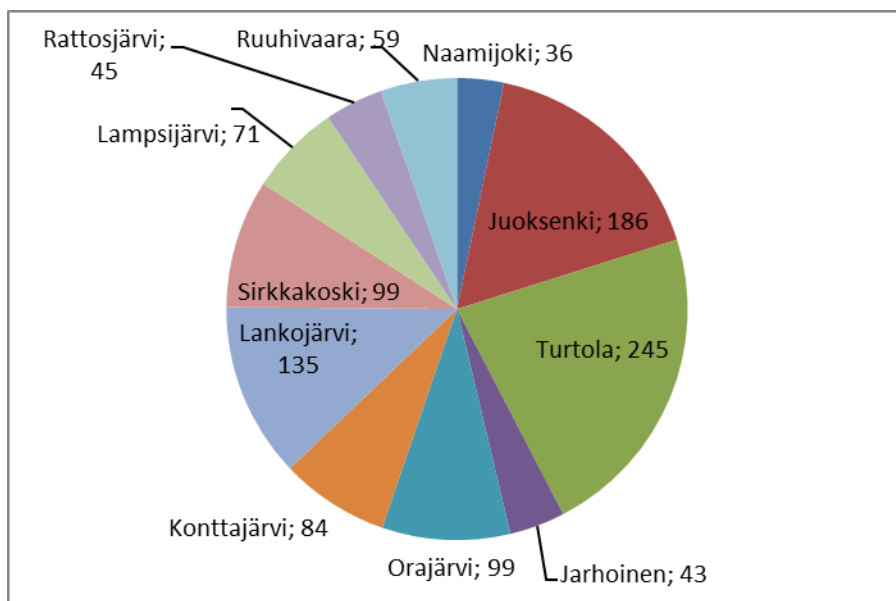
1.2 Väestö

Vuoden vaihteessa 2025 - 2026 Pellon kunnan väkiluku oli 3 145 henkilöä. Vuoden 2025 aikana väkimäärä väheni 46 henkilöllä.

Pellon kunnan väestö 2015 – 2025

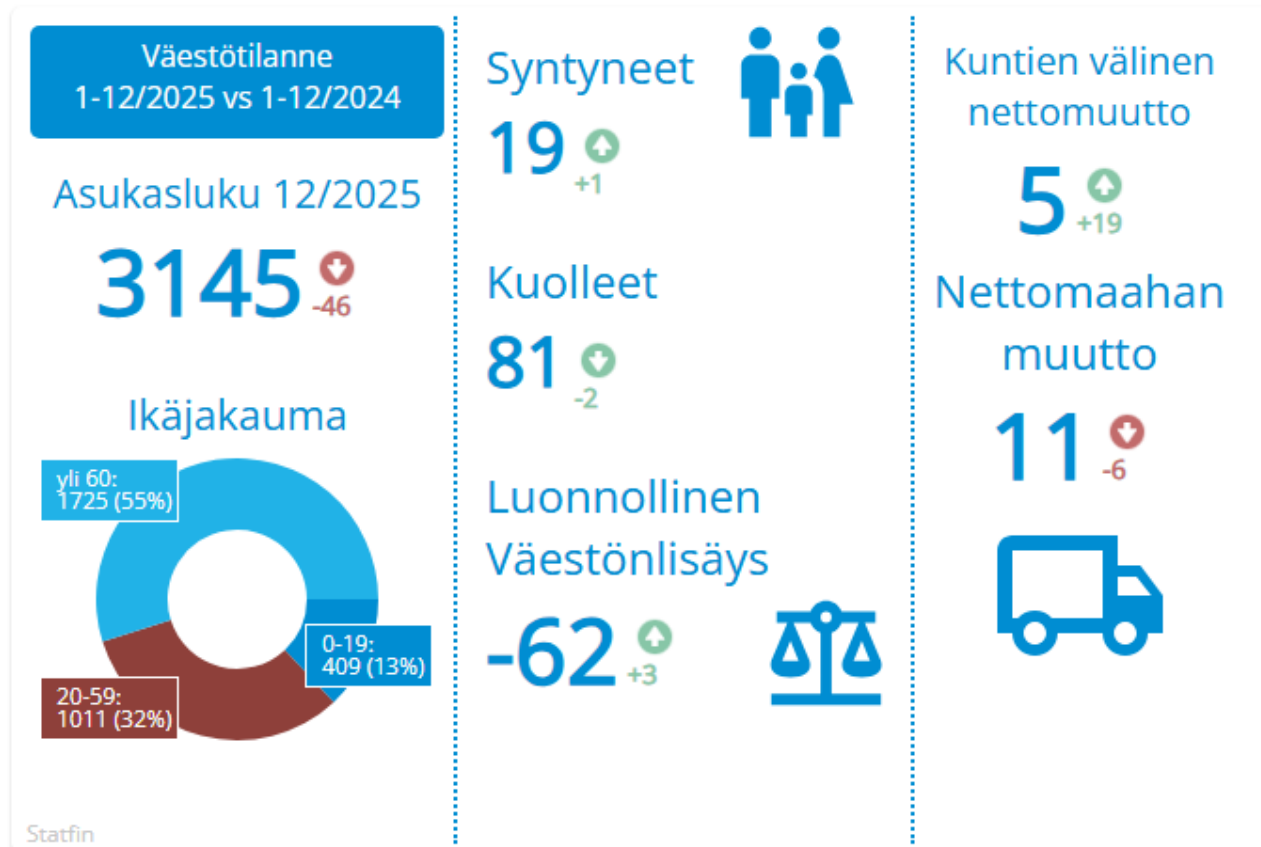
Vuosi	Asukasluku	Muutos/henkilöä
2015	3 622	- 54
2016	3 565	- 57
2017	3 510	- 55
2018	3 439	-71
2019	3 376	- 63
2020	3 303	-73
2021	3 296	-7
2022	3 264	-32
2023	3 249	-15
2024	3 191	-58
2025	3 145	-46

Asukkaat ympäristökylissä 31.12.2025

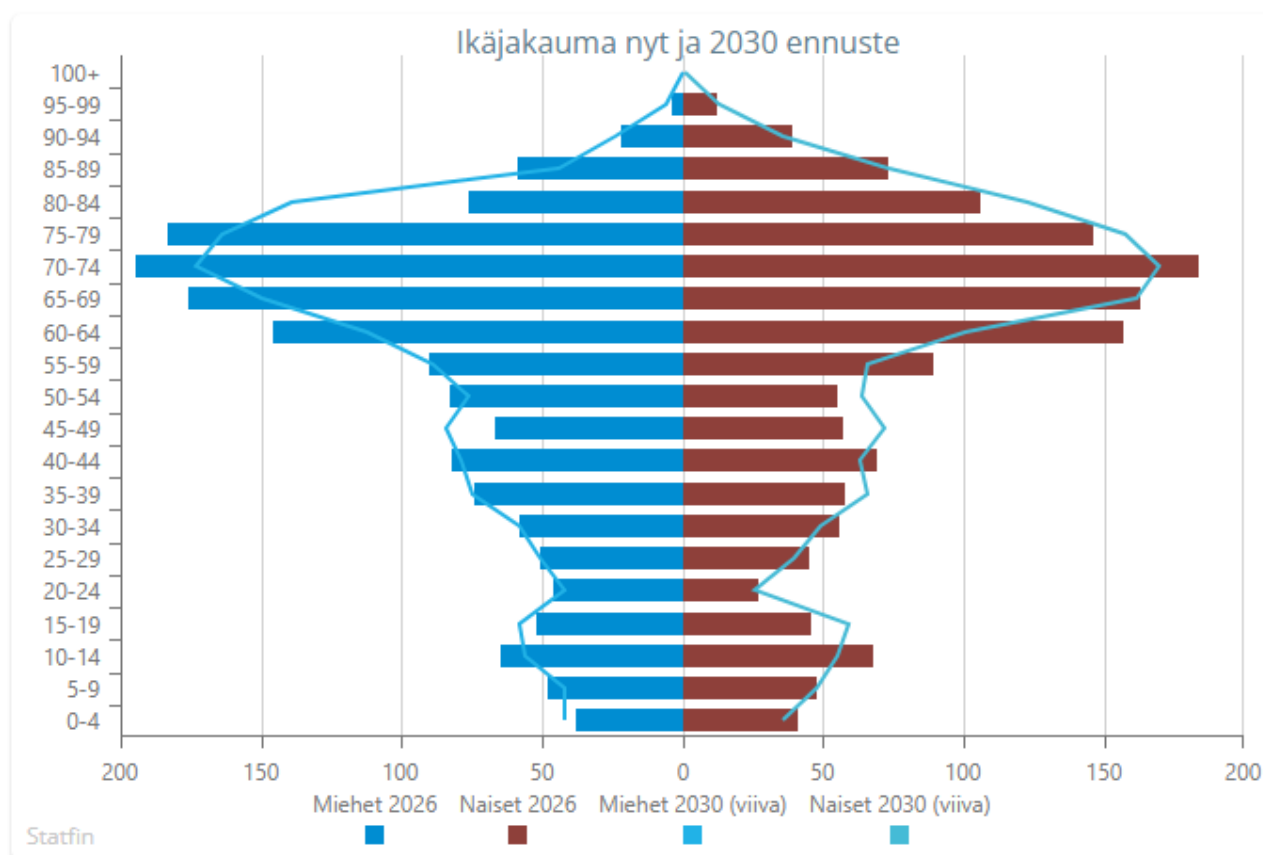

Muuttoliike 2025

Vuonna 2025 Pellon kuntaan muutti 129 henkilöä ja kunnasta muutti pois 124 henkilöä. Vuonna 2025 syntyi 19 lasta ja poisnukkuneita oli 81 henkilöä.

Pellon ikäjakauma ja ennuste

1.3 Elinkeinorakenne

	2017	2018	2019	2020	2023
Työpaikkoja yhteensä	1101	1 117	1 100	1 028	1 047
Alkutuotanto	137	133	140	111	99
Jalostus	165	189	178	174	176
Palvelut	759	760	741	707	742
Tuntematon	41	35	41	36	30

1.4 Työllisyys

Vuoden 2025 lopussa Pellossa oli 118 työtöntä työnhakijaa, mikä oli 16 vähemmän kuin vuoden 2024 joulukuussa. Työttömien osuus työvoimasta (%) vuoden 2025 lopussa oli Pellossa 10 %, mikä on yhden prosenttiyksikön vähemmän kuin vuoden 2024 lopussa.

Tunnusluvut	TP2025	TP2024	TP2023	Muutos ed. tot.	Muutos % ed. tot.
Työttömät työnhakijat	118	134	140	-16	-11,94%
Avoimet työpaikat	7	5	0	2	40,00%
T.t osuus työvoimasta (%)	10	11	11	-1	-10,00%
Pitkäaikaistyöttömät (lkm.)	23	31	30	-8	-25,80%
Työttömyys iän mukaan					
Yli 50-v. työttömät työnhakijat (lkm.)	67	72	84	-5	-6,94%
Alle 25-v. työttömät työnhakijat (lkm.)	9	8	5	1	12,50%
Työttömyys sukupuolen mukaan					
Työttömät työnhakijat, miehet (lkm.)	83	94	98	-11	-11,70%
Työttömät työnhakijat, naiset (lkm.)	35	40	42	-5	-12,50%

2 PELLON KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 Pellon visio

Elethään rohki hyvää elämää ja olhaan ylpeitä Pellostä ja pellolaisuudesta.

2.2 Toiminta-ajatus

Pellon kunnan perustehtävä on turvata nykyaikainen hyvinvoinnin perusta ja luoda edellytykset ihmisten ja yritysten menestymiselle ja viihtymiselle Pellossa ja Väylänvarressa.

Pellon kuntastrategian mukaisesti toiminta-ajatuksenamme on neljä perusarvoa, jotka on kiteytettävissä seuraavasti:

- Tehemä pois! Yhessä. (Arvo: yhteisöllisyys)
- Osallistuthaan. (Arvo: aktiivisuus)
- Poristhaan positiivisesti. (Arvo: positiivisuus)
- Kieuhautamma kahvit. (Arvo: suvaitsevaisuus).

2.3 Kunnanjohtajan katsaus

Yleistä

Vuoden 2025 tapahtumia ja toimenpiteitä hallitsivat moninaiset muutokset ja toiminnot. Mennyttä vuotta 2025 kuvaa tekemisen meininki ja erilaiset uudistamiset Pellon kunnassa kuin myös yhtäällä talouden tasa-painottamisen vuosi.

Työvoimapalvelut Pellon ja Tunturi-Lapin työllisyysalueelle

Uusi työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025 ja yhteistä toimintakulttuuria on rakennettu koko vuosi. Yhteisenä tavoitteena kaikille kunnille ovat laadukkaat ja lähellä ihmistä olevat kustannustehokkaat palvelut. Pellon kunta on edistänyt kunnan omaa työllisyyden hoitamista palkkaamalla työllisyysohjaajan. Keskeisen tehtävänä kunnalla on pitkäaikaistyöttömien aktivoiminen ja työllistymisessä auttaminen. Tiivistä yhteistyötä tehdään työllisyysalueen virkailijoiden kanssa.

Uusi organisaatio ja hallintosääntö

Uusi organisaatiota ja hallintosääntö otettiin käyttöön. Organisaatiossa toimitaan myös matrisiissa konsernitukipalveluista päin, joka tarkoittaa, että tuki ja osaaminen on matrisissa käytettävissä läpi koko konsernin aina tytäryhtiöihin asti. Tämä toimintamalli on tuonut jäntevyyttä siihen, että yhtiöiden tilanteet tunnustetaan ja tiedetään.

USO (Uuden sukupolven organisaatiot) ja kuntastrategia

Pellon kunta teki päätöksen lähteä mukaan USO-verkostohankkeeseen vuosille 2025-2026. USO (Uuden sukupolven organisaatiot) on kuntien poliittiselle ja ammatilliselle johdolle suunnattu yhteinen kehittämisverkosto. Tulevalla kaudella teemana on ”siiloista silloille”, jossa halutaan tukea sujuvaa valtuustokauden käynnistymistä ja pitkäjänteistä, päätöksentekokykyistä kunnan toimintaa. USO on järjestänyt luottamushenkilös-parrauksia, jotka tukevat uusien ja kokeneempienkin luottamushenkilöiden työtä. Myös teemaseminaareissa

strategisen johtamisen ja yhteistyön näkökulmia ja vinkkejä tuodaan vahvasti esiin. USO hankkeessa on työstetty tiiviisti uudistuvaa Pellon kuntastrategiaa henkilöstön, kuntalaisten ja luottamushenkilöiden kanssa.

Kuntalaiskysely

Pellon kunnassa toteutettiin kuntalaiskysely tammikuussa 2025. Kuntalaiskyselyyn vastasi vajaat 400 kuntalaista ja saimme vastauksista tärkeää tietoa tulevaan kunnan strategian päivittämiseen. Kuntalaisten ajatukset ja toiveet on pyritty huomioimaan uudessa strategiassa ja linjauksissa.

Elinvoima

Elinvoima ja yrittäminen ovat niitä asioita, joihin eteenpäin menevän ja kehittyvän kunnan tuleekin panostaa sopivalla tavalla ja tasapuolisesti. Tornionlaaksossa on meneillä matkailun kehittyminen ja se näyttäytyy erilaisina matkailuinvestointeina Pellon kunnan alueella. Lisäksi edelleen olemme aktiivisia Miekojärven kansallispuisto asiassa yhdessä Ylitornion kunnan kanssa. Pellon kunnan elinvoimavideota on tehty 2025 vuoden aikana.

Kylät

Kylien elinvoiman on yhtä kuin koko kunnan elinvoima ja siitä voimme ylpeitä, että Pellossa on 12 aktiivista kylää, joissa olemme säännöllisesti järjestäneet yhdessä kylien kokouksia. Kylät ovat aktivoituneet erityisesti 2025 vuoden aikana varautumisessa ja valmistautumisessa ja erilaisiin turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Kylätaloille on hankittu defibrilaattorit ja kylät ovat perustaneet kylien turvallisuustyöryhmän. Pellon kunta on myöntämällä erilaisia tukia ja siltarahoituksia aktiivisesti kylien kehittämiseen. Pellon kunnassa on suunnitteilla myös kyläradiohanke, jossa orastavia alkusuunnitelmia on vuoden 2025 aikana tehty.

Kuntalaistilaisuudet ja osallistaminen

Kuntalaistilaisuuksia ja kohtaamisia kuntalaisten kanssa on järjestetty teemoittain, mm. markkinat, seurafoorumit, Vireä Pello -tilaisuudet, joulunavaus, vappujuhla jne. Kuntastrategiaan liittyen järjestettiin kuntalaisilta, jonka avulla osallistettiin kuntalaisia strategiatyöhön. Lapin hyvinvointialueen kanssa järjestettiin yhdessä palveluverkkouudistukseen liittyen kuntalaisilta.

Koulutus

Kunnan yksi strateginen painopistealue on erityisesti toisen asteen koulutuksen kehittäminen ja monipuolistaminen paikkakunnalla. Koulutuksen kehittämistyötä jatkettiin yhteistyössä Finest Future-yhtiön kanssa. Yhteistyön tuloksena Pellon hakeutui 1 uusi lukio-opiskelija syksyllä 2025. Pellon lukion opiskelija määrä kasvoi edellisvuoden 38:sta opiskelijasta 41 opiskelijaa. Kasvun taustalla on pellolaisten nuorten hakeutuminen kotikunnan lukioon opiskelemaan.

Teemme vahvaa yhteistyötä Ammattiopisto Lappia kanssa. Lappia järjestää Ritavaarassa luontoalan koulutusta. Vuosittain opiskelijoita 15-20 opiskelijaa.

Henkilöstö ja työhyvinvointi

Pellon kunnassa henkilöstön vaihtuvuus on pientä, eikä työhyvinvointikyselyn mukaan erityistä vaihtuvuusriskiä ei ole. Tämä kertoo henkilöstön sitoutumisesta työhön.

Pello on aktiivisesti kehittänyt henkilöstön työhyvinvointia. Pellon kunnan johtaminen tapahtuu työhyvinvointi keskiössä. Henkilöstön työhyvinvointi ja sen kehittämistoimenpiteet ovat olleet pysyvästi esillä sekä

operatiivisessa toiminnassa että kunnallisessa päätöksenteossa. Kehityskeskustelua käytetään yksittäisten työntekijöiden henkilökohtaisen työhyvinvoinnin kehittämisen ja seurannan tukena, ja tiimien kehittämissuunnitelmilla edistetään työyhteisötasoista työhyvinvointia. Työhyvinvointikyselyn perusteella saatu työelämän laadun indeksi laski edellisestä vuodesta. Merkittävänä syynä mainittakoon useamman avain esihenkilön vaihtuminen ja kuntakonsernin yhteistoimintaneuvottelut.

Edunvalvonta

Olemme kuntana valvoneet aktiivisesti etujamme. Yksi keskeinen asia edunvalvonnassa on ollut Pellon vuodeosaston säilyminen ja Traficomien lupapalveluiden jatkumo länsirajalla. Pellon kunnalle Suomen kalastuksen pääkaupunkina on tärkeää valvoa kallisarvoisen Tornionjoen lohen kalakannan elpymistä. Olemme aktiivisesti ja kestävästi lausuneet, osallistuneet ja ottaneet kantaa eri tahojen loheen liittyviin kysymyksiin ja lausuntopyyntöihin.

Talous

Pellon kunnassa tiedostettiin tulevan vuoden 2025 haasteet talouden suunnittelussa. Kesällä 2025 uusi valtuusto hyväksyi 2024 miinusmerkkisen tilinpäätöksen. Aloitimme vuoden 2025 talouden suunnittelun edeltävien päättäjien kanssa ja uudet päättäjät valtuustossa päättävät tilinpäätöksestä. Kaikkiaan syksyn tunnelmat olivat hyvin säästö- ja yhteistoimintapainotteiset.

Valtuusto hyväksyi alijäämäisen talousarvion 2025 vuodelle. Syynä alijäämäiseen talouteen on pysyvät valtionosuuden leikkaus Pellon kunnalle, joka näkyi valitettavasti niin, että vuosikate ei riitä kattamaan poistoja. Samoin 2025 talousarvioon varattiin purkukustannuksia liittyen Hirsikouluun ja vanhan yläkoulun siiven purkamiseen. Nämä varaukset olivat käyttötaloudessa kuin myös arvonalentumisina tiedossa. Yläkoulun siiven arvonalentuminen oli 205 373 euroa.

Taloudellisesti vuosi 2025 toteutui kuitenkin tilinpäätöksessä laadittua talousarviota **positiivisemmin**. Tilinpäätös 2025 osoittaa kunnan osalta n. 137 000 euron alijäämää. Talousarviossa alijäämää arvioitiin kertyvän alunperin -597 740 euroa ja talousarviomuutoksen (142 230 euroa) jälkeen -455 510 euroa. Tähän tulokseen saamme olla tyytyväisiä jaa ilman arvonalentumaa (205 373 euroa) kunnan talous olisi 2025 vuoden osalta positiivinen.

Toimintatuotot olivat 2025 2 milj. euroa ja täsmäsivät odotetusti talousarvioon 2025, mutta 2024 tasoa 0,2 miljoonaa euroa pienemmät.

Toimintakulut olivat vuonna 2024 11,46 milj. euroa ja nyt vuonna 2025 toimintakulut olivat 11,67 miljoonaa euroa. Kasvu johtui työllisyyspalveluiden siirtymisestä kunnille. Kaikkiaan 2025 talousarvioon nähden toimintakuluissa säästettiin n. 580 000 euroa.

Toimintakate 2025 vuona oli 9,59 miljoonaa ja talousarvioon nähden n. 604 000 euroa pienempi.

Valtionosuudet toteutuivat lähes arvioidussa tasossa ollen vuonna 2024 ollen 2,91 milj. euroa ja talousarvioon nähden 196 000 euroa enemmän.

Verotulot olivat vuonna 2025 talousarvioon nähden pienemmät n. 503 000 euroa ollen yhteensä 7,52 milj.

Kunnan tuloveroja kertyi 5,31 milj. euroa

Kiinteistöveroa kertyi n. 1,28 milj. euroa

Yhteisöveroa tuloutui kuntaan n. 0,92 milj. euroa

Tiukkenevassa taloudessa **konsernin tytäryhtiöiden** taloudelliset heikot vuodet ja suhdanteet haastavat myös Pellon kunnan taloutta. Erityinen huoli on Kiinteistö Oy Pellon Vuokra-asunnot taloudesta, joka painuu miinusmerkkiseksi 2025 vuonna johtuen pääasiassa arvon alentumisista kiinteistöjen purkutöihin liittyen. Samoin Vihreän Pysäkki Oy:tä haastoi kylmä talvi ja pakolliset korjaustoimet. Loppuvuonna 2025 kaikki tilat olivat vuokrattuina ja helpotti tilannetta.

Pellon Laskettelurinne Oy:n tilannetta on myös selvitetty vuonna 2025 ja omistajaohjaus on annettu aiemmin yhtiön lopettamisesta ja alasajosta.

Yhteenveto

Pellon kunnan kuntastrategiassa yksi tavoite on myönteisen ilmapiirin ja mielikuvan luominen ja vahvistaminen. Vuoden aikana kunnassa tehdyt päätökset ja toimenpiteet ovat hyvin edistäneet tuon tavoitteen saavuttamista.

Yksi tärkeä mittari kunnan päätöksenteolle ja toiminnoille on muuttoliike. Sen kehitys parina viime vuotena osoittaa päättäjien olevan oikealla tiellä, ja kunnassa on onnistuttu tekemään toimenpiteitä, joilla on vahvistettu kunnan veto- ja pitovoimaa. Vuonna 2020 muuttoliike oli vielä 34 henkilöä negatiivinen. Seuraavana vuonna 2021 kehitys oli jo myönteinen ja muuttoliike on jatkunut myönteisenä. Lisäksi ilokseni voin todeta, että lähes kaikki ukrainalaiset, jotka Pelloon tulivat sodan jaloista, ovat saaneet Pellostä kotikuntapaikan. Vuonna 2024 Pellon kuntaan muutti 129 henkilöä ja kunnasta muutti pois 124 henkilöä. Vuonna 2025 syntyi 19 lasta ja poisnukkuneita oli 81 henkilöä.

Kiitokset kuluneesta vuodesta ja ansiokkaasta työstä kuuluvat sekä luottamushenkilöorganisaatiolle että omalle tärkeälle ja osaavalle henkilöstölle, jotka kokonaisuutena muodostavat kunnanjohtajan esihenkilöstön ja muun luottotiimin. On myös hienoa, että valtuutetut päättivät 15.9.2025 § 71 uudesta valtuustosopimuksesta. Kaikkiaan valtuustotyöskentely on ollut rakentavaa ja hyvässä hengessä tapahtuvaa. Hyvä, avoin ja rakentava päätöksentekoilmapiiri on menestyvän kunnan peruspilari. Se on hyvä pitää mielessä meidän kaikkien.

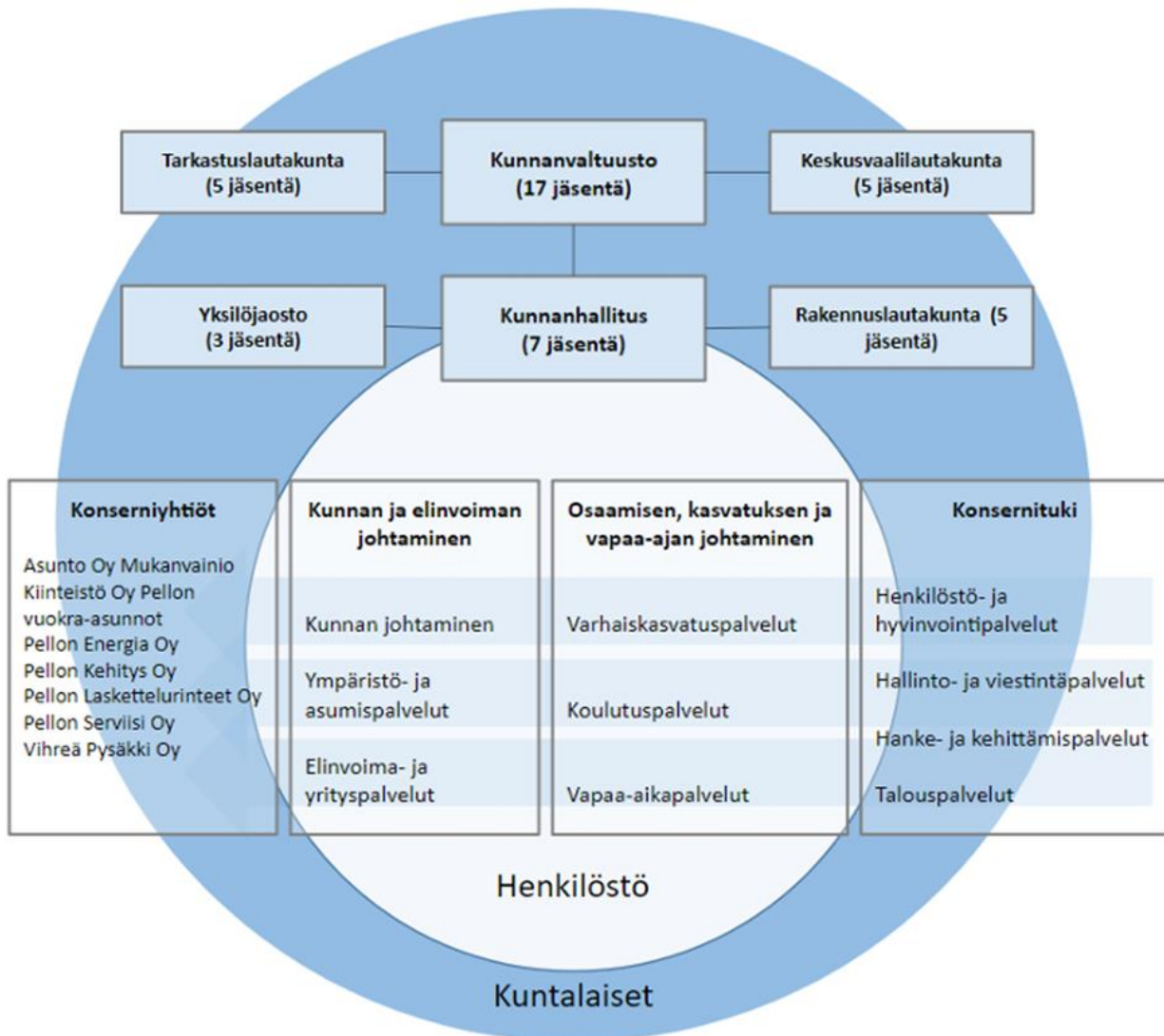
Kiitoksen sanat haluan osoittaa kunnan koko henkilöstölle, jotka omalla, arvokkaalla panoksellaan ovat antaneet minulle tukensa, ja kantaneet vastuullisesti oman kortensa kekoon, että täällä Pellossa on hyvä elää hyvää elämää”.

Pellossa 16. huhtikuuta 2026

Katja Jaako-Körkkö

Kunnanjohtaja

3 KUNNAN HALLINTO-ORGANISAATIO

3.1 Valtuusto

Vuonna 2025 valtuusto kokoontui virallisesti päätöksentekoon kuusi (6) kertaa ja teki päätöksen 93 asiassa. Uusi kunnanvaltuusto aloitti toimintansa ja kokoontui ensimmäisen kerran 2.6.2025.

Vuoden aikana järjestettiin 8 valtuuston iltakoulua.

Valtuusto 1.1.-31.5.2025

Valtuuston jäsenet **Läsnä:**

Puheenjohtaja

Mäkituomas Antti (2/2)

I varapuheenjohtaja

Rundgren Lasse (2/2)

II varapuheenjohtaja

Matti Aapomikko (1/2)

III varapuheenjohtaja

Paakki Tiina (2/2)

IV varapuheenjohtaja

Kilpeläinen-Tuoma Piia (1/2)

Jäsenet

Kauppi Katja (1/2)

Keränen Simo (2/2)

Kovalainen Anne-Mari (2/2)

Kovalainen Martti (1/2)

Laitamaa Kaisu (2/2)

Lakkala Pentti (2/2)

Matinlompola Tanja (2/2)

Mäki Emma-Maria (2/2)

Risku Tapani (1/2)

Uusitalo Tarmo (2/2)

Vanha Juulianna (2/2)

Ylisaukko-oja Tuula (1/2)

Varajäsenet 1.1.-31.5.2025

Juuso Johannes (2)

Mänty Juha (1)

Pakisjärvi Maija-Liisa (1)

Valtuusto 1.6.-31.12.2025

Puheenjohtaja

Vanha Juulianna (4/4)

I varapuheenjohtaja

Kovalainen Anne-Mari (2/4)

II varapuheenjohtaja

Kullaa Hilla (3/4)

III varapuheenjohtaja

Niva Janne (4/4)

IV varapuheenjohtaja

Paakki Tiina (4/4)

Jäsenet

Ekonoja Aimo (4/4)

Huusko Marja (4/4)

Juuso Johannes (3/4)

Keränen Simo (4/4)

Koivumaa Minna (4/4)

Koskenniemi Paulina (4/4)

Maansaari Olavi (4/4)

Mäki Emma-Maria (4/4)

Mäki Milla (4/4)

Pieskä Tapio (4/4)

Uusitalo Tarmo (4/4)

Ylisaukko-oja Tuula (4/4)

Varajäsenet 1.6.-31.12.2025

Konttajärvi Sari (1)

Saukkoriipi Sanelma (2)

Mänty Juha (1)

Valtuusto päätti vuonna 2025 mm. seuraavaa:

- Rakennuslautakunnan valitseminen
- Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen valmistelukustannusten jakoperusteet
- Vuonna 2024 jätettyjen valtuustoaloitteiden käsittely
- Määrärahan siirrot ja lisämäärärahat talousarvion 2025 käyttötaloudessa ja investointiosassa
- Miekjärven matkailuinvestointien vesihuolto
- KOY Pellon vuokra-asuntojen laina
- Toimielinten valinnat uudeksi vaalikaudeksi sekä Pellon kunnan edustukset luottamustehtäviin
- Pellon kunnan vuoden 2024 tilinpäätös ja toimintakertomus
- Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2024
- Henkilöstökertomus
- Valtuuston kokouksista tiedottaminen ja kunnan ilmoitusten julkaiseminen 2025-2029
- Talouden osavuosikatsaus
- Vastaus tarkastuslautakunnan 2024 arviointikertomuksessa esitettyihin huomioihin
- Pellon kunnan valtuustosopimus 2025-2029

- Pellon kunnan talouden ja palveluiden tasapainottamisohjelma
- Jäsenten muutoksia toimielimiin
- Talouden osavuositarkastus
- Tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien määrääminen vuodeksi 2026
- Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026-2028

3.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta kokoontui 6 kertaa ja teki päätöksen 32 asiassa. Uusi tarkastuslautakunta kokoontui ensimmäisen kerran 15.10.2025.

Tarkastuslautakunnan jäsenet 1.1.-31.5.2025: Henk.koht. varajäsen:

Puheenjohtaja

Risku Tapani

Kauppi Katja

Varapuheenjohtaja

Paakki Tiina

Pasma Anna-Liisa

Jäsenet

Timonen Seppo

Lakkala Pentti

Pakisjärvi Maija-Liisa

Kivilompolo Maarit

Virtanen Esa

Matti Markku

Tarkastuslautakunnan jäsenet 1.6.-31.12.2025:

Puheenjohtaja

Juuso Johannes

Saukkoriipi Sanelma

Varapuheenjohtaja

Kovalainen Anne-Mari

Matti Markku

Jäsenet

Huusko Marja

Ikonen Anne

Pakisjärvi Maija-Liisa

Niva Hanna

Timonen Seppo

Romakkaniemi Hanna-Mari

3.3 Kunnanhallitus

Vuonna 2025 kunnanhallitus kokoontui 14 kertaa ja teki päätöksen 289 asiassa. Vuonna 2024 kokouksia oli 14 ja asioita 240. Uusi kunnanhallitus kokoontui ensimmäisen kerran 17.6.2025.

Kunnanhallituksen jäsenet	Läsnä:	Henk.koht. varajäsen:	Läsnä:
1.1.-31.5.2025			
Puheenjohtaja			
Uusitalo Tarmo	(4/5)	Mänty Juha	(1)
Varapuheenjohtaja			
Keränen Simo	(5/5)	Rundgren Lasse	
Jäsenet			
Kovalainen Martti	(4/5)	Matti Aapomikko	
Laitamaa Kaisu	(5/5)	Koskenniemi Paulina	
Matinlompola Tanja	(5/5)	Juuso Johannes	
Romakkaniemi Hanna-Mari	(4/5)	Heinonen Jussi-Pekka	
Vanha Juulianna	(4/5)	Kovalainen Anne-Mari	(1)
Kunnanhallituksen jäsenet			
1.6.-31.12.2025			
Puheenjohtaja			
Uusitalo Tarmo	(9/9)	Mänty Juha	
Varapuheenjohtaja			
Keränen Simo	(9/9)	Kauppi Kaarlo	
Jäsenet			
Ekonoja Aimo	(6/9)	Bergman Jukka-Pekka	(3)
Koivuma Minna	(8/9)	Mantere Paavo	
Mäki Emma-Maria	(9/9)	Konttajärvi Sari	
Pieskä Tapio	(9/9)	Maansaari Olavi	
Ylisaukko-oja Tuula	(9/9)	Koskenniemi Paulina	

3.4 Muut valtuuston valitsemat toimielimet

3.4.1 Rakennuslautakunta

Rakennuslautakunta kokoontui vuoden 2025 aikana yhteensä 4 kertaa ja teki päätöksen 30 asiassa.

Rakennuslautakunnan jäsenet 1.1.-31.5.2025:

		Henk.koht. varajäsen
	Läsnä	
Puheenjohtaja		
Ylisaukko-oja Tuula	(2/2)	Mäki Mila
Varapuheenjohtaja		
Saukkoriipi Sanelma	(2/2)	Juuso Johannes
Jäsenet		
Kovalainen Martti	(1/2)	Kilpeläinen-Tuoma Piia
Lakkala Pentti	(2/2)	Heinonen Jussi-Pekka
Niva Janne	(2/2)	Kauppi Kaarlo

Rakennuslautakunnan jäsenet 1.6.-31.12.2025:

		Henk.koht. varajäsen
	Läsnä	
Puheenjohtaja		
Maansaari Olavi	(2/2)	Wallen Waltteri
Varapuheenjohtaja		
Saukkoriipi Sanelma	(2/2)	Mäntynenä Mauri
Jäsenet		
Kauppi Kaarlo	(1/2)	Niva Hanna
Koskeniemi Paulina	(2/2)	Aska Maija
Mäki Mila	(1/2)	Konttajärvi Sari (1)

3.4.2 Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta kokoontui vuonna 2025 yhteensä 11 kertaa ja teki päätöksen 85 asiassa.

Keskusvaalilautakunnan jäsenet 1.1.-31.5.2025 Läsnä:

Puheenjohtaja	
Pantsar Jari	(11/11)
Varapuheenjohtaja	

Virtanen Sinikka (10/11)

Jäsenet

Södervall Ahti (11/11)

Matinlompolo Tanja (10/11)

Kauppi Katja (0/11)

Varajäsenet

Juuso Olli (10)

Könönen Maarit (1)

Timonen Seppo (1)

Kolehmainen Seija (1)

Keskusvaalilautakunnan jäsenet 1.6.-31.12.2025**Puheenjohtaja**

Pantsar Jari

Varapuheenjohtaja

Kullaa Hilla

Jäsenet

Kauppi Katja

Maansaari Olavi

Södervall Ahti

Varajäsenet

Huusko Pekka

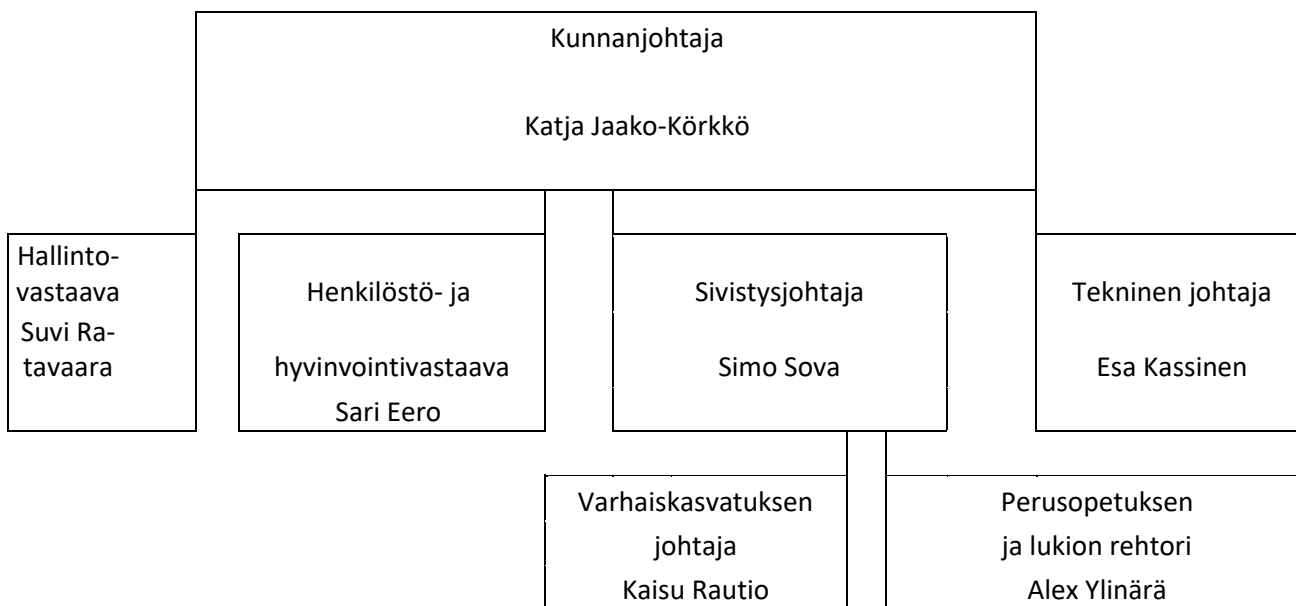
Vanha Tomi

Saukkoriipi Sanelma

Kolehmainen Seija

Lakkala Pentti

3.5 Viranhaltijaorganisaatio

3.5.1 Kunnan ja elinvoiman johtaminen

Kunnan ja elinvoiman johtamisen vastuualueesta vastasi kunnanjohtaja Katja Jaako-Körkkö.

Kunnan ja elinvoiman johtamisen vastuualue koostuu seuraavista palveluista: kunnan johtamisen palvelut, ympäristö- ja asumispalvelut sekä elinvoima - ja yrityspalvelut. Näiden palveluiden alaisuudessa työskenteli vuoden 2025 lopussa 6 henkilöä. Palveluista vastasi kunnanjohtaja Katja Jaako-Körkkö.

Kunnan johtamisen palvelut kattavat kunnan toimielimet ja vaalit. Ympäristö- ja asumispalvelut sisältävät elinympäristön kehittämisen, rakentamisen ohjeistuksen, rakennusvalvonnan ja maankäytön suunnittelun. Ympäristö- ja asumispalveluiden tehtävät olivat Esa Kassisen vastuulla.

Pellon kunta hankkii osan kiinteistötoimen palvelut Pellon kuntakonserniin kuuluvista tytäryhtiöistä. Ympäristöterveydenhuoltoon liittyvät palvelut Pellon kunta hankkii ostopalveluna Rovaniemen kaupungilta.

Elinvoima- ja yrityspalvelut kattavat elinvoima edistämisen tehtävät ja työllisyyden ja yrittäjyyden edistämisen. Pellon kunnan elinkeinoelämän edistäminen yritysneuvonnan osalta toteutetaan Pellon Kehitys Oy:n toimesta. Pellon Kehitys Oy:n perustehtävänä on yritysten toimintaedellytysten kehittäminen, yritystoimintaan liittyvä edunvalvonta sekä yritystoiminnan kehittämiseen liittyvä markkinointi ja tiedottaminen.

Työllisyyden edistämisen ja nuorten työpajatoiminnan tavoitteena on tukea pellolaisten työllistymistä sekä ennaltaehkäistä nuorten syrjäytymistä. Työllisyyden edistämisestä ja nuorten työpajatoiminnasta vuonna 2025 vastasi sivistysjohtaja sivistysjohtaja Simo Sova. Maaseututoimen edistäminen on järjestetty ostopalveluna Ylitornion kunnalta ja toiminnasta huolehtii maaseutusihteeri.

3.5.2 Osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan johtaminen

Osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan johtaminen

Osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan johtamisen vastuualueesta vastasi kunnanjohtaja Katja Jaako-Körkkö. Vastuualueeseen kuuluu varhaiskasvatus-, koulutus ja vapaa-ajanpalvelut. Palvelualueista vastasi sivistysjohtaja. Palvelualueisiin kuuluvat alle kouluikäisiin liittyvät tehtävät, perusopetuksen ja lukion tehtävät, muun toisen asteen koulutuksen ja kansalaisopiston tehtävät sekä nuorten työpaja. Muilta osin tehtävistä vastasi sivistystajohtaja, mutta varhaiskasvatuksen tehtävistä vastasi varhaiskasvatuksen johtaja Kaisu Rautio ja perusopetuksen ja lukion tehtävistä perusopetuksen ja lukion rehtori Alex Ylinärä. Yläkoulun ja lukion apulaisrehtorina sekä vararehtorina toimi Juha Nikka. Alakoulun apulaisrehtorina toimi 10.4.2025 asti Riikka Hotakainen-Erkinheimo. 11.4.2025 alkaen tehtävää hoiti Lotta Purkunen.

Varhaiskasvatuspalveluissa työskenteli vuoden vaihteessa 21, koulutuspalveluissa 42 ja vapaa-ajanpalveluissa 10.

Pellon kunnalla on Ylitornion kunnan kanssa yhteinen Meän opisto, jota hallinnoi Ylitornion kunta. Pellon kunta varasi Meän Opiston toimistapalveluihin yhden henkilön 30 %:n työpanoksen. Musiikkiopiston palvelut ostetaan Rovaniemen musiikkiopistolta.

Vapaa-ajan palveluista ja tehtävistä vastasi sivistysjohtaja Simo Sova. Vapaa-aikapalveluihin kuuluivat kulttuurin, liikunnan ja nuorten osallistamisen tehtävät.

Pellon kunnalla on Ylitornion kunnan kanssa yhteinen Tornionlaakson kirjasto, jota hallinnoi Ylitornion kunta. Henkilöstömäärä elokuvatoiminnassa oli 0,35 htv ja kulttuuripalveluissa 0,5 htv.

3.5.3 Konsernituki

Konsernituen vastuualuetta johti kunnanjohtaja. Henkilöstö- ja hyvinvointipalveluista vastasi henkilöstö- ja hyvinvointivastaava, hallinto- ja viestintäpalveluista hallintovastaava, kehittämispalveluista sivistysjohtaja ja talouspalveluista kunnanjohtaja.

Konsernituen palveluissa työskenteli vuoden 2025 lopussa 5 henkilöä.

4 TALOUDEN KEHITYS

4.1 Yleinen talouden kehitys

Talouden yleinen kehittyminen

Suomen kansantalous kasvoi vuonna 2025 niukasti. Suomen bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 0,2 % vuonna 2025. Vuoden viimeisellä neljänneksellä bkt kasvoi 0,4 %. Tätä ennen bkt oli viimeksi kasvanut heinäsyyskuussa 2024, joten koko vuoden 2025 positiivinen kasvuluku pohjaa pääasiassa siihen, että vuoden 2024 alkupuolella bkt:n volyymi oli vielä matalammalla tasolla. Talouskasvua loka-joulukuussa vauhdittivat investointien sekä yksityisen kulutuksen kasvu. Työllisten määrä kasvoi 2025 loka-joulukuussa 0,3 % edellisestä neljänneksestä. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä kasvoi 0,7 % edellisen vuosineljänneksen tasolta. Työttömyysaste oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan loka-joulukuussa 9,7 %, kun se vuotta aiemmin oli 8,1 %.

Kuntatalous

Kuntatalouden tila heikkeni ennakoidusti vuodesta 2024. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat muun muassa TE-palvelu-uudistuksen myötä reippaasti. Talouden tilan heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset. Kuntien ja kuntayhtymien nettotoimintakulut eli toimintakate heikkeni 7,8 % eli noin miljardi euroa vuonna 2025. Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 740 miljoonaa euroa vuonna 2025. Voimakkaasti heikentyneestä työllisyystilanteesta ja vaatimattomasta verotulokehityksestä huolimatta kunnat selvisivät viime vuodesta vielä kohtuullisen hyvin arvosanoin. Kuntatalouden tila 2025 toteutui reilun miljardin euroa vahvempana suhteessa vuoden takaisiin ennusteisiin, mutta odotetusti suhteessa syksyn 2025 ennusteeseen.

Vuoden 2025 verotulot olivat ennustettua heikommat Suomessa

Työllisyyden kehittyminen ei ole saavuttanut hallituksen asettamia tavoitteita ja työttömyys on kasvanut ja tämä näkyi heikkoina kunnallisveron kertyminä myös vuoden 2025 lopulla. Tilastokeskuksen mukaan 15–74-vuotiaiden työttömyysaste oli 9,7 % viime vuonna, mikä oli 1,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2024. Koko maan **kunnallisverokertymä** ei lopulta kasvanut lainkaan viime vuonna. Kokonaiskertymä jopa pieneni hieman vuodesta 2024. Palkkatulot kasvoivat Tulorekisteriin ilmoitettujen tietojen perusteella vain reilu 2 prosenttia vuonna 2025.

Kehitys on heikko ottaen huomioon yleisen ansiotasoindeksin noin 3 prosentin kasvun. Kunnallisveron ennustettua heikompi kehitys selitti osin myös kunnallisverokertymien jaksotustekijät. Joulukuussa 2024 oikaistiin silloin arvioitua verovuoden 2024 kunnallisveron ryhmäosuutta positiivisesti noin 150 miljoonalla eurolla. Kun viime keväänä saatiin ensimmäisiä ennakkotietoa nyt valmistuneesta verovuodesta 2024, huomattiin että kyseinen oikaisu oli perusteeton. Verovuoden 2024 kunnallisveroa oikaistiin negatiivisesti lopulta yli 150 miljoonan euron edestä viime vuoden aikana. Edellä mainittujen seikkojen lisäksi vuoden 2025 heikkoa kehitystä hämärtää hieman myös vuonna 2024 kertyneet verohännät, toisin sanoen ennen soteuudistusta maksunpannut kunnallisverot.

Yhteisöveron noin 30 miljoonaa euroa ennustettua heikompi toteuma selittyi pääosin verovuoden 2024 ennustettua heikommalla kehityksellä ja siten odotettua matalammilla lisäennakoilla alkuvuonna 2025.

Kiinteistöveron noin 20 miljoonaa euroa heikompi toteuma vuonna 2025 selittyi pääosin arvioitua heikomilla verotusarvoilla ja rakennusalan heikosta kysynnästä.

Pellon kunta

Vuosi 2025 näyttäyty Pellon kunnassa tiukkana taloudenhoitovuotena ja odotettavissa oli merkittävä alijäämä.

Pellon kunnan verotulot vuonna 2025 olivat 7 523 725,59 euroa, mikä jäi 503 274,41 euroa alle budjetoidun. Vuoden 2025 verotulot olivat 12 345,96 euroa enemmän kuin vuonna 2024.

Valtionosuudet vuonna 2025 olivat 2 911 965 euroa, mikä on 767 508 euroa enemmän kuin vuonna 2024.

Pellon kunnan vuosikate vuonna 2025 oli 1 084 778,66 euroa.

Osinkotuottoja Pellon kunta sai mm. Pellon Sähkö Oy:n 169 875 euroa ja Tornionlaakson Sähkö Oy:n 101 354 euroa.

Pellon kunnan lainakanta on 1 863 000 euroa ollen 592 euroa / asukas.

Pitkäaikaisia lainoja Pellon kunta lyhensi 2025 vuonna 192 437 euroa.

Pellon kunnan tilikauden tulos oli alijäämäinen -136 991,00 euroa.

4.2 Torniolaakson seutukunnan väestökehitys

Tornionlaakson seutukunnan väestökehitys

	2025	2024	Muutos
Pello	3 145	3 191	-46
Ylitornio	3 672	3 727	-55
Yhteensä	6 817	6 918	-101

Tornionlaakson seutukunnassa asui vuoden 2025 lopussa 6 817 henkilöä. Väestö väheni tarkastelujaksolla 101 henkilöllä.

4.3 Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat tilikaudella

Pellon ja Tunturi-Lapin uusi työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025.

1.1.2025 alkaen Pellon kunnan organisaatio aloitti toimintansa uudistetun hallintosäännön ja organisaatiomallin mukaisesti. Valtuuston vastaavuus taso oli palveluiden taso. Vuoden 2025 talousarviossa Pellon kunnalle asetettiin palveluittain strategisia tavoitteita, jotka ovat toteutuneet hyvin. Tarkempaa seurantaä tehtiin myöskin palveluittain asetettujen mittareiden osalta, jotka ovat myös pääsääntöisesti toteutuneet odotetulla tasolla.

Taloudellisesti valtuusto asetti vuoden 2025 vuosikatetavoitteeksi 783 190 euroa, josta poistojen jälkeen muotoutui budjettiin alijäämä -507 810. Vuonna 2025 vuosikate toteutui suunniteluta paremmin ollen 1 084 778,66 ja poistojen jälkeen tulos on -189 291 euroa. Vaikka vuosikate toteutui budjetoitua paremmin, Pellon kunnan vuosikate ei siis riitä kattamaan poistoja ja se tuo myös jatkossa haastettetta talouteen ja investointeihin.

Toimintamme oli alijäämäinen 2025 vuonna -136 991,00 euroa.

Pellon kunnan lainakanta on 1 863 000 euroa ollen 592 euroa / asukas. Pitkäaikaisia lainoja Pellon kunta lyhensi 2025 vuonna 192 437 euroa.

Toimintakate

Vuonna 2025 toimintakate oli -9 587 836,74. Toimintakate heikkeni vuoden 2024 tasoon nähden 323 701,59 euroa.

Toimintatuotoissa oli laskua vuoden 2024 tasoon nähden 106 356,41 euroa ollen 2025 vuonna 2 084 797,79.

Toimintakulut nousivat vuoden 2024 tasoon nähden Pellon kunnassa 217 345,18 euroa ollen 2025 vuonna 11 672 634,53 euroa.

Verotulot

Pellon kunnan verotulot olivat 2025 vuonna yhteensä 7 523 725,59 euroa. Tuloverossa oli jättämää koko vuoden ajan. Tuloveroa kertyi 541 379,49 euroa budjetoitua vähemmän. Kiinteistövero kertyi 20 139,17 euroa budjetoitua enemmän ollen 1 284 139,17 euroa. Yhteistövero kertyi 17 965,91 euroa budjetoitua enemmän ollen 924 965,91.

Valtionosuudet

Valtionosuudet vuonna 2025 olivat 2 911 965 euroa ollen 196 015 euroa yli budjetoidun. Valtionosuudet vuonna 2024 olivat 2 144 457 euroa eli 767 508 euroa pienemmät kuin vuonna 2025.

Rahoitustuotot ja -kulut

Merkittävimmät rahoitustuotot Pellon Sähkö Oy:n osinkotuloja 169 875 euroa ja Tornionlaakson Sähkö Oy:ltä 101 354 euroa.

Vuosikate

Vuosikate 2025 oli 1 084 778,66 euroa, joka oli 301 588,66 euroa budjetoitua parempi ja vuoden 2024 tasoa parempi 327 541,80 euroa.

Investoinnit

Vuonna 2025 investointien sitova määräraha oli 905 000 ja talousarviomuutosten jälkeen 913 000. Investointien toteuma vuonna 2025 oli 443 726 euroa. Investointien toteuma jäi vajaaksi 469 274 euroa.

Velkamäärän kehitys

Pellon kunnan lainakanta on 1 863 000 euroa ollen 592 euroa / asukas. Pitkäaikaisia lainoja Pellon kunta lyhensi 2025 vuonna 192 437 euroa.

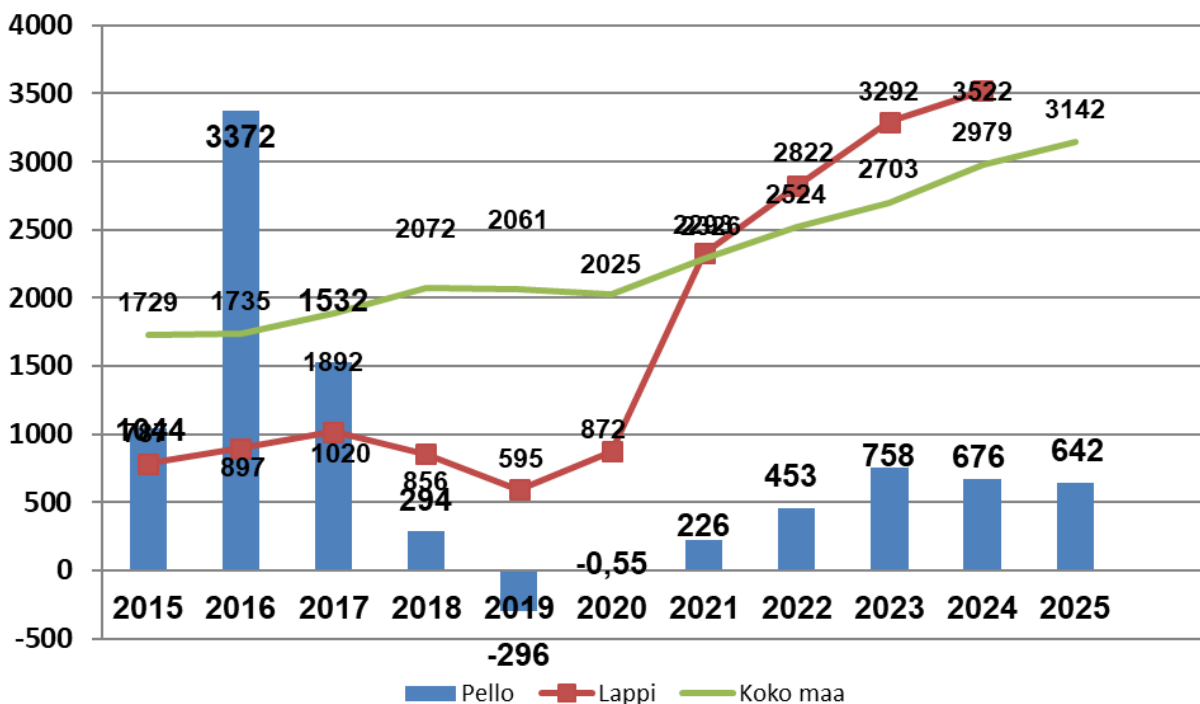
Tilikauden tulos

Tilikauden tulos ennen poistoeron, varausten ja rahastojen muutosta oli -189 291,00 euroa.

Tilikauden ali- ja ylijäämä

Toimintamme oli alijäämäinen 2025 vuonna -136 991,00 euroa. 2024 vuonna alijäämä oli -307 006,02.

Kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas

4.4 Tilikauden vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pellon kunta mukailee toiminnassaan kuntastrategiaa.

Pellon kunnan strategiset painopisteet vuodeksi 2025:

Pellon kunnan hallinto rakentuu kolmesta vastuualueesta

- kunnan ja elinvoiman johtaminen
- osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan johtaminen
- konsernituki.

Laadullisina tavoitteina kunta on pyrkinyt mm. toteuttaa aidosti ennakoivan, prosessimaisen ja toimintaa tukevan taloussuunnittelun sekä toteuttaa tuloksellista ja tarkoituksenmukaista konserniohjausta. Tavoitteen osalta ollaan onnistuttu kohtuullisen hyvin. Onnistumista tukevat esimerkiksi suunnittelua ja seurantaan helpottavien ja laajemman seurannan mahdollistavien ohjelmistojen käyttöönotto.

Vuoden 2025 aikana Pellon kunnan lainakanta asukasta kohden pienentyi. 2024 lainakanta /asukas oli 644 euroa ja 2025 vuonna 592 euroa/asukas.

Vuoden 2025 vuosikate oli positiivinen (1 084 778,66 euroa) ja poistojen (1 068 696,33 euroa) ja arvonalentumisten jälkeen (205 373,33 euroa) kanssa tilikauden tulokseksi muodostui 136 991,00 euron alijäämä.

Pellon kunnanvaltuusto on päättänyt tuleville vuosille 2026-2027 merkittävän talouden tasapainottamisen ohjelman kaikkiaan 1 179 800 euroa.

Kuluvan vuoden talousarvio on tehty tasapainottamisen merkeissä sisältäen ohjelman mukaiset säästöt. Nyt on tärkeää pitäytyä suunnitelmassa tulevina vuosina, jotta saamme kerättyä puskuria talouteen. Jos tulevien

vuosien säästöt eivät toteudu, joutunee Pellon kunta päivittämään säästöohjelmaansa.

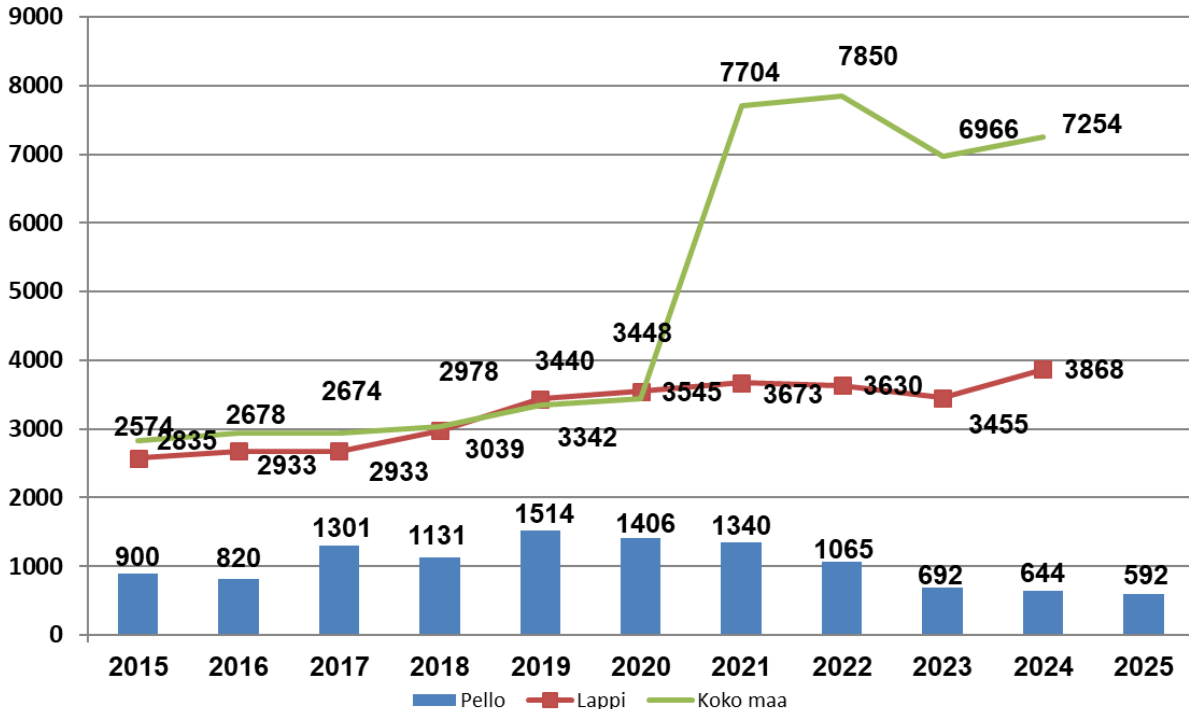
Merkittävät valtionosuuden leikkaukset rokottavat Pellon kunnan taloutta edelleen, mutta trendi lienee kuitenkin hieman nouseva tulevina vuosina. Seuraamme tiiviisti työllisyysalueen talouden kulurakennetta. Iloksemme 2025 saimme yli 100 000 euron tasauskun, joka korjasi taloutta 2025. Tulevina vuosina sote-kiinteistöihin ja vuokratuottoihin liittyy isoja riskejä samoin Pellon kuntakonsernin tytäryhteisöjen tilanne ja muutokset.

Toisaalta ennakointi on muuttunut helpommaksi hyvinvointialueiden aloittaessa vuoden 2023 alussa, mikä potentiaalisesti lisää kunnan mahdollisuuksia myös suunnitelmallisempaan talouden johtamiseen. Erityistä huomiota kunnassa on edelleen kiinnitettävä oman toiminnan tehostamiseen digitalisaatiota hyödyntäen ja uusiin toimintatapoihin, sekä mahdollisten uusien yhteistyökumppaneiden aktiiviseen kartoittamiseen.

Jatkossa kunnalle jäävien toimintojen puitteissa etenkin kunnan veto- ja pitovoimaisuuden ja elinvoiman kehittämiseen on keskityttävä yhä enemmän. Lisäksi tulee huomioida kunnassa toimivien ja toimintaa suunnittelevien yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen. Pellon kunnan menestyminen on pitkälti riippuvainen pellolaisten yritysten menestymisestä ja elinvoimasta.

Työllisyyden ja elinkeinojen kehittämisen palvelut siirtyvät kuntien vastuulle 2025 vuoden alusta. Valmisteilla oleva uudistus tuo sekä työttömät työnhakijat että uuden valtionosuustehtävän kunnille. Uudistuksen tavoitteena on edistää työttömien työnhakijoiden nopeaa työllistymistä yrityksiin, jossa alueen tarpeet resurssit saatetaan yhteen vahvistamaan kunnan elinvoimaisuutta lähipalvelut säilyttäen. Vuoden 2025 aikana Pellon kunnassa aloitettiin suunnittelemaan työllistymisen kuntalisää, joka otetaan käyttöön 2026.

Lainakanta euroa / asukas

4.5 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kunnan maksuvalmius vuonna 2025 oli huomattavasti parempi kuin vuonna 2024. Vuonna 2025 kunnan kassan riittävyys oli 31 päivää. Aikaisempina vuosina kassan riittävyys on ollut 0,8 - 15,1 päivää:

Vuosi 2025	31,0 päivää
Vuosi 2024	7,0 päivää
Vuosi 2023	6,2 päivää
Vuosi 2022	9,0 päivää
Vuosi 2021	15,1 päivää
Vuosi 2020	9,0 päivää
Vuosi 2019	0,8 päivää
Vuosi 2018	2,0 päivää

4.6 Kunnan henkilöstö

Pellon kunnan palveluksessa oli yhteensä 79 henkilöä vuoden 2025 viimeisenä päivänä. Näistä vakinaisessa palvelussuhteissa 61 ja määräaikaissa palvelussuhteissa 18. Näistä kunnan ja elinvoiman johtamisen palveluissa työskenteli yhteensä 6 henkilöä, osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan johtamisen palveluissa 71 ja loput 5 konsernituessa.

Henkilöstömäärän vertailu vuoden lopussa 2020–2025

Määrä 31.12.	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vakinaiset	216	235	229	62	66	63
Määräaikaiset	82	69	97	35	29	19
Työllistetyt	11	16	12	4	1	0
Yhteensä	309	320	338	100	96	82

Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstökertomus vuodelta 2025.

4.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Pellon kunnan keskeinen tavoite strategiansa mukaisesti on pysyä itsenäisenä kuntana. Itsenäisyys ei tarkoita sitä, että kunta eristäytyisi ympäristöstään, vaan sitä, että se säilyttää päätösvalan niin pitkälle kuin mahdollista kuntalaisia ja kunnan tulevaisuutta koskevilla asioissa. On myös riski jos Pellon kunta ei pysty pitäytymään talouden tasapainottamisen ohjelmassa. Lisäksi iso riski on mittava konsernin tytäryhtiöiden määrä ja kunnan velkaastuut.

Suurimpia haasteita tuon tavoitteen saavuttamiselle on väestömäärän ja ikärakenteen kehitys. Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde uhkaa edelleen kehittyä epäsuotuisasti.

Lisäksi tulevien vuosien valtionosuusien pienentyminen ja lisäleikkaudet yhdessä hintavan työllisyydenhoidon

järjestämisen kanssa haastavat jatkossa Pellon kunnan taloutta.

	Väestöllinen huoltosuhde (ennuste)				
	2022	2023	2024	2025	2030
Pello	111,4	116,7	120	123,6	133,3

Pellon kunnan pitkäaikasityöttömien määrä on ollut viime vuosien aikana melko vakio ja haastaa taloutta jatkossakin. Työttömyydestä koituvat kuntien osuudet Kelalle ovat kasvaneet ja samoin myös Kelalle maksettavat laskut jos työttömyys pitkittyy.

Toisaalta on myös kohtaanto ongelmaa kuin myös vaikeutta saada osaavaa työvoimaa palvelualueille. Koulutus ja sivistys ovat tärkeitä elinvoimaan vaikuttavia tekijöitä. Pellon kunnassa toimii laadukas lukio, joka mahdollistaa nuorille opiskelupaikan kotikunnassa. Lukion rinnalle on erittäin tärkeää saada enemmän mahdollisuuksia toisen asteen ammatilliselle koulutukselle Pelloon. Nykytilanteessa peruskoulun päättävistä nuorista jopa yli puolet hakeutuvat muille paikkakunnille jatko-opintoihin, pääasiassa Kemiin, Tornioon tai Rovaniemelle. Varsin usein nuoret myös jäävät kyseisille paikkakunnalle työelämään ja perheen perustamiseen.

Tästä syystä Pellon kunnan tulee edelleen aktiivisesti työskennellä sen eteen, että myös toisen asteen ammatillisen koulutuksen suorittaminen "kotoa käsin" olisi mahdollista pellolaisille nuorille. Yhteistyö Finest Futuren kanssa tulee loppumaan ja valtionvallan päätökset EU-maiden ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden lukukausimaksuista lopettaa käytännössä pienten lukioiden ja kuntien mahdollisuuden ottaa opiskelijoita sisään ilman lukukausimaksuja.

2025 vuoden syksyllä saimme Pellon lukioon edellisten yhdentoista lisäksi yhden uuden kansainvälisen opiskelijan Myanmarista. Yksi ulkomaalaisopiskelija lopetti opintonsa Pellon lukiossa elokuussa 2025, joten ulkomaalaisopiskelijoiden määrä ei lisääntynyt.

4.7.1 Riskienhallinta: Kunnan ja elinvoiman johtaminen

Pellon kunnan hallintosäännön 93 § mukaan kunnanhallitus vastaa riskienhallinnan toteuttamisesta, yhteensovittamisesta sekä päättää kunnan omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta. Kunnanhallitus voi siirtää toimivaltaansa edelleen muille toimielimille ja viranhaltijoille hallintosäännön mukaisesti.

Kunkin toimialan on tiedostettava ja kartoitettava omat rahoitus-, henkilö-, omaisuus- ja toimintariskit ja ryhdyttävä itse riskien ehkäisemistöimiin tai tehtävä niistä esitys hallitukselle. Riskikartoituksen avulla pyritään tunnistamaan kunnan toiminnassa olemassa olevat riskit. Riskien tunnistamisen jälkeen riskit luokitellaan niiden vaikuttavuuden ja merkittävyyden suhteen. Riskikartoituksen perusteella suoritetaan riskianalyysi, jossa selvitetään merkittävimpien riskien syyt ja seuraukset ja etsitään keinot riskien vähentämiseen tai poistamiseen. Keskeisimmät ja merkittävimmät riskit huomioidaan talousarviota ja toimintakertomusta laadittaessa jolloin riskikartoituksen ja riskianalyysin tulokset tulee myös nostettua esiin ja niiden vaikutukset raportoitua.

Rahoitusriskejä hallitaan ennakoimalla kunnan rahavirtoja maksuvalmiussuunnittelulla ja rahavarojen sijoitustoiminnan vakaudella ja riskien minimoimilla. Kassa- ja lainatilanteesta raportoidaan osavuosisiraportoinnin yhteydessä. Kunnanjohtaja ja vastuuviranhaltijat vastaavat kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja valvonnan viemisestä käytäntöön vastuualueilla, palveluissa ja tehtävissä sekä säännöllisestä raportoinnista kunnanhallitukselle ja lautakunnille. Kunnan toimintariskit tulee käsitellä kunnanhallituksessa vuosittain.

Riskienhallinnan tavoitteena on kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta koskien

strategisia tavoitteita, operatiivisia tavoitteita, raportoinnin luotettavuutta sekä lakien ja ohjeiden noudattamista. Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa toimintojen jatkuvuus ja kunnan palvelujen häiriötön tuottaminen.

Riski on mahdollinen tapahtuma tai tapahtumaketju, joka voi vaarantaa taloudellisten tai toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä tai uhata organisaation mainetta. Riski ei ole ainoastaan negatiivisen asian mahdollinen tapahtuminen, vaan myös se, että jokin voimavarojen mahdollistama hyvä jää toteutumatta.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelytapoja, joiden avulla:

- Tunnistetaan ja kuvataan kunnan ja kuntakonsernin toimintaan liittyviä riskejä,
- arvioidaan riskien merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä
- määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja raportoimiseksi.

Valtuuston hyväksymien tavoitteiden saavuttamiseksi sekä hyvän hallintotavan toteutumiseksi riskien tunnistamisen, hallinnan sekä sisäisen valvonnan toimintatavat tulee sisällyttää mm.

- Johtamis- ja päätöksentekoprosesseihin,
- toiminnan ja talouden sekä investointien riski- ja lisäarvoperustaiseen suunnitteluun sekä
- toiminnan (ml. tietojärjestelmät), omaisuuden hallinnan, hallinnon ja taloudenhoidon menettelytapoihin.

Pellon kunnan tulee huolehtia myös siitä, että sen palveluksessa olevilla henkilöillä on aina tarvittava tieto käsiteltävien asiakirjojen julkisuudesta, tietosuojasta ja tietoturvasuojajärjestelyistä, sekä osaaminen annettujen ohjeiden noudattamisesta. Pellon kunnassa noudatetaan kaikessa tietojenkäsittelyssä hyvää tiedonhallintatapaa.

Hallintosääntö on kunnan hallinnon ja toiminnan keskeinen ohjausväline. Jokaisessa kunnassa ja kuntayhtymässä on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalaki. Pellon kunnan hallintosääntöön on yhdistetty myös kunnan johtosäännöt: valtuuston työjärjestys, palkkio- ja matkustussääntö, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sekä tarkastussääntö. Pellon kunnan päivitetty hallintosaanto ja uudistettu organisaatorakenne otettiin käyttöön 1.1.2025. Vuoden 2025 aikana alkoi myös kuntastrategian laaja päivitystyö, johon osallistettiin laajasti luottamushenkilöitä, kuntalaisia ja henkilökuntaa.

Lähi vuosina Pellon kunnan haasteena ja merkittävänä riskitekijänä on nähtävä henkilöstön ja viranhaltijoiden perehdytys, henkilöstötarpeen ennakoitavuus sekä erityisesti hiljaisen tiedon siirtäminen ja jakaminen. Pellon kuntaorganisaation olisi myös pystyttävä omaksumaan ratkaisukeskeinen ja nopeammin oppivan organisaation luonne, jossa vuorovaikutus ja tietojen sekä taitojen jakaminen toteutuisi laadukkaalla ja samanaikaisella viestinnällä. Toimenpiteisiin on jo alettu ja esimerkiksi perehdyttämisen osalta rakennetaan selkeitä toimintatapoja tilanteisiin, joissa kunnassa tapahtuu eläköitymisiä tai uusi viranhaltija aloittaa työssään.

Sisäistä tiedonkulkua hoidetaan edelleen keskinäisellä kanssakäymisellä, niin konserniyhtiöiden, laajennetun johtoryhmän kuin perinteisten työyksiköiden kokousten avulla. Lisäksi laaja-alaisen viestinnän kanavoina hyödynnetään aiempaa paremmin käytössä olevia tietoteknisiä ratkaisuja ja pohditaan myös uusia toimintatapoja. Vuoden 2025 lopussa toteutettiin suuri järjestelmämuutos Google-ympäristöstä Microsoft-ympäristöön. Muutoksen täytäntöönpanossa ja uusien toimintatapojen muodostumisessa kului loppuvuosi 2025 sekä pitkälle seuraavaankin vuoteen. Järjestelmämuutoksen yhteydessä avattiin uusi intranet, jonka kautta sisäistä tiedottamista tehostetaan.

Kunnassa toimii kuukausittain kokoontuva viestintätyöryhmä. Siellä ovat edustettuina keskeiset vastuualueiden viestijät. Viestintätyöryhmän työskentelyä ohjaa Pellon kunnan viestintäohje.

Vuoden 2025 aikana Pellon kunnan johtoryhmä on kokoontunut viikoittain pääasiassa joka torstai. Näiden palaverien avulla on pystytty parantamaan sisäisen tiedonkulun ohella myös viranhaltijoiden käytännön työtä. Johtoryhmän työskentely on ollut sujuvaa ja tiedottamisen parantuminen on havaittu myös henkilöstön keskuudessa. Laajennettu johtoryhmä kokoontuu joka toinen viikko. Kunnantoimiston viikkopalaveri kokoontuu kerran kuukaudessa ja hallintotiimin oma palaveri kerran kuukaudessa.

Pellon kunta on kuulunut Suomen Kuntaliiton USO (Uuden sukupolven organisaatiot) -hankkeeseen, josta on saatu laadukasta koulutusta muun muassa uusien päättäjien tueksi valtuustokauden vaihtuessa 1.6.2025.

Vuoden 2025 talousarviossa tehtiin määrärahamuutoksia. Hirsikoulu päätettiin jättää purkamatta vuonna 2025 ja hirsikoulun purkamiskulujen määräraha 210 000 euroa poistettiin ympäristö- ja asumispalveluista, ja samalla lisättiin 25 000 ympäristö- ja asumispalveluihin hirsikoulun käyttömenoja (kv 17.3.2025 § 14). Työllisyyspalveluihin valtuusto hyväksyi 42 773 euron lisämäärärahan (kv 15.9.2025 § 68) Tunturi-Lapin Pellon työllisyysalueen lisämäärärahaa varten.

Kunnan toiminnot, jotka ovat yhden henkilön varassa, ovat varsin haavoittuvaisia. Tämä on tilanne palkkahallinnossa. Muilta osin sijaisjärjestelyt olemme kehittäneet toimiviksi. Taloushallinnossa käytetään ostopalveluita muun muassa kirjanpidon hoitamiseen.

Kunnassamme on edelleen aktiivisesti etsittävä vaihtoehtoisia toimintamalleja kriittisten toimintojen toimintavarmuuden kehittämiseksi sekä taloudellisen tasapainon saavuttamiseksi. Tämä on syytä ottaa huomioon tulevaisuudessa ohjaavissa suunnitelmissa ja päätöksissä.

Vuoden 2025 aikana yhdessä luottamushenkilöiden kanssa kunnassa laadittiin laaja talouden tasapainottamisohjelma (kv 11.11.2025 § 78), jonka täytäntöönpano tapahtui vuoden 2025 lopussa ja jatkuu seuraavat kaksi talousarviovuotta. Taloudellisen riskin hallitsemiseksi on ensiarvoisen tärkeää, että kunnan toimintaa toteutetaan ja mukautetaan siten kuin kunnanvaltuusto on talouden tasapainottamisohjelmassa päättänyt.

4.7.2 Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2025: Kunnan ja elinvoiman johtaminen

Kunnan toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä jaetaan ulkoiseen ja sisäiseen valvontaan. Kunnan valvontajärjestelmästä säädetään kuntalaissa (Kuntal, 410/2015). Pellon kunnassa ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat valvontajärjestelmän, jolla varmistetaan kunnan toiminnan tavoitteellisuus, tuloksellisuus ja taloudellisuus.

Ulkoinen valvonta on kunnan johdosta riippumatonta ulkopuolista valvontaa, johon kuuluvat valvontaviranomaisten toiminta, tarkastuslautakunnan arviointi ja lakisääteinen tilintarkastus. Sisäinen valvonta on puolestaan johtamis- ja hallintojärjestelmän osa, jonka tavoitteena on auttaa kunnan organisaatiota saavuttamaan toiminnalleen asetetut tavoitteet. Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista, minkä vuoksi sisäinen valvonta sisältyy kaikkiin kunnan toimintoihin. Sisäinen valvonta on strategista ja realistista toiminnan ja talouden suunnittelua sekä toiminnan seuraamista, jatkuvaa arviointia ja poikkeamiin reagoimista. Käytännössä sisäisellä valvonnalla pyritään varmistamaan, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan.

Lisäksi sisäisen valvonnan avulla varmistetaan, että päätösten perustana oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja resurssit turvataan. Sisäinen valvonta on siis riskien ennaltaehkäisyä ja laadukkaan johtamisen varmistamista.

Pellon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista. Ohjeet koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja johtoa sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa, josta kunta vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä. Kunnanvaltuuston päättämien perusteiden mukaan kunnanhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Sisäisen valvonnan osa-alueet jakaantuvat, sisäiseen tarkkailuun, seurantaan, ja sisäiseen tarkastukseen.

Sisäinen tarkkailu on jatkuvaa toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa. Palveluiden vastuuhenkilöiden vastuulla on ensisijaisesti toiminnallinen ohjaus ja yhteistyön kehittäminen liittyen sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan. Johtamansa toiminnan sisäisestä tarkkailusta vastaa kukin esihenkilö. Sisäisellä tarkkailulla varmistetaan, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan aiotulla, hyväksytyllä tavalla ja tehtävään osoitettujen voimavarojen puitteissa. Sisäisellä tarkkailulla pyritään lisäämään ja varmistamaan kunnan kaikkien toimintojen ulkoista luotettavuutta. Hyvä sisäinen tarkkailu vähentää vahinkojen ja menetysten vaaraa.

Sisäinen seuranta on luottamushenkilöiden ja toimielinten suorittamaa sisäistä valvontaa. Seurannassa toimielin vertaa asetettuja tavoitteita ja päätöksiä aikaansaatuihin tuloksiin. Lisäksi toimielin vaalii hyvää hallintotapaa ja seuraa, että esihenkilöt toteuttavat sisäistä tarkkailua. Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvin osa. Se on aktiivista, systemaattista ja julkista toimintaa. Se on tarkastustarkoituksessa tehtävää valvontaa. Tarkastuksen kohde tietää suorituksensa olevan arvioinnin kohteena.

Sisäinen tarkastus suoritetaan toimivan johdon alaisuudessa, ja sen ensisijaisena kohteena ovat toimintalinjaukset, toimintaperiaatteet, toimintaresurssien käyttö ja tavoitteiden toteuttaminen. Pellon kunnassa ei toistaiseksi ole erillistä viranhaltijaa tai työntekijää sisäistä tarkastusta varten. Sisäiseen tarkastukseen voidaan käyttää ulkopuolista tahoa. Sisäisen valvonnan kokonaisuudesta sisäinen tarkastus on toissijaista.

Kunnan ja elinvoiman johtamisen vastuualueella sisäistä tarkkailua on toteutettu toimintavuonna 2025 jatkamalla sekä sisäisen että ulkoisen viestinnän kehittämistä. Hybridityön kehittämistä jatketaan edelleen. Konkreettisina toimenpiteinä on järjestetty koulutuksia käytössä olevien tietoteknisten työkalujen käyttämiseen. Kunnan uusi intranet on otettu käyttöön järjestelmävaihdoksen yhteydessä, kun loppuvuodesta 2025 siirryttiin Google-ympäristöstä Microsoft-ympäristöön. Viestintään liittyviä käytänteitä on päivitetty aktiivisesti ja on järjestetty myös viestintään liittyvää koulutusta.

Sisäisen seurannan suhteen tuomintavuonna 2025 jatkettiin edellisen vuoden alussa aloitettua tehostettua viestintää sekä luottamushenkilöorganisaatioon että henkilöstöön. Päätösten seuranta edesautettiin sillä, että esimerkiksi kaikki viranhaltijapäätökset, jotka tietosuojaan puolesta ovat julkaistavissa, julkaistiin kunnan verkkosivuilla. Viestintätyöryhmä kokoontui kuukausittain ja työryhmässä käsiteltiin ja linjattiin ajankohtaisia viestintään liittyviä asioita. Työryhmän toimintaa kehitetään jatkuvasti. Valtuuston kokoukset striimattiin suorana lähetyksenä ja kuntalaisilla oli mahdollisuus seurata valtuuston päätöksetekoa reaaliaikaisena myös etäyhteydellä. Havaittiin tarve kokoustekniikan päivittämiseen kunnan kokoustiloissa.

Sisäisen tarkastuksen suhteen tehtiin tiivistä yhteistyötä tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan kanssa. Valmisteilla olevissa asioissa hyödynnettiin tilintarkastajan asiantuntemusta. Tarkastuslautakunnalle annettiin seikkaperäinen selonteko sekä tapahtuneista toimenpiteistä, talouden tilanteesta sekä valmistelussa olevista merkittävistä asioista. Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt toiminnassaan tehtäviensä rajoissa huomiota myös kuntakonsernin omistajaohjaukseen.

1.1.2025 voimaan tulleen organisaatiomuutoksen myötä Pellon kunnassa siirryttiin ns. lakisääteisten lautakuntien malliin. Pellon kunnassa siis toimivat vain lakisääteiset lautakunnat: kunnanvaltuusto, tarkastuslautakunta, keskusvaalilautakunta, rakennuslautakunta sekä kunnanhallitus ja sen alaisuudessa yksilöasioita käsittelevä yksilöjaosto. Näin päätöksenteko on ketterää ja joustavaa, kun toimielinkäsittely on rajattu Pellon kunnan kokoon nähden sopivan laajuiselle toimielinorganisaatiolle.

Kunnanhallituksen käsittelyyn on säännöllisesti tuotu talousraportit, jotta taloudenseuranta tapahtuu mahdollisimman reaaliaikaisesti. Opiferus-taloudenhallinnon ohjelmiston avulla on pyritty helpottamaan esihenkilöiden talousseurantaa ja talouden raportointia. Toiminnallisesti ja taloudellisesti vuodeksi 2025 asetetut tavoitteet saavutettiin kohtuullisen hyvin.

Yhteistyö luottamushenkilöiden, puheenjohtajien ja valmistelevien viranhaltijoiden välillä on ollut tiivistä ja hyvää. Puheenjohtajan kanssa käydään läpi käsiteltävät asiat aina ennen asialistojen lähettämistä ja keskustella kriittisimpien asioiden valmistelusta jo ennen kokouksia, valmistelun aikana. Lisäksi käytössä on ollut tuntia ennen kunnanhallituksen kokouksen alkua ns. "etkot", joiden aikana on voitu käydä vapaamuotoisemmin läpi erityistä huomiota vaativia asioita ja keskustelun muodossa saada tarvittavaa lisätietoa. Tämä on koettu hyväksi käytännöksi lisääntyneitä tiedonkulkua ajatellen.

4.7.3 Riskienhallinta: Osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan johtaminen

Osaamisen, kasvatuksen ja sivistyksen toimialalla riskienhallinta kohdistuu erityisesti henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen, oppilaiden hyvinvointiin, toiminnan jatkuvuuteen sekä lainsäädännön ja toimintaympäristön muutoksiin. Toimialalla seurataan aktiivisesti henkilöstön rekrytointiin, osaamiseen ja työhyvinvointiin liittyviä riskejä. Näitä hallitaan työhyvinvointia tukevilla käytännöillä, varmistamalla sijaisjärjestelyjen toimivuus ja tarjoamalla henkilöstölle täydennyskoulutusta sekä työkaluja oman työnsä tueksi.

Oppilaiden ja lasten hyvinvointiin liittyviä riskejä hallitaan vahvistamalla varhaisen tuen toimintamalleja, hyödyntämällä oppilashuollon palveluja ja ylläpitämällä turvallisia oppimisympäristöjä. Turvallisuussuunnitelmia päivitetään säännöllisesti, ja henkilöstö osallistuu turvallisuusharjoituksiin.

Toiminnan jatkuvuuden kannalta keskeisiä riskejä ovat henkilöstömäärä, tilat ja palvelutarpeen vaihtelut. Näihin varaudutaan jatkuvuussuunnittelulla, osaamisen lisäämisellä ja ennakoimalla oppilasmäärien kehitystä.

Taloudellisia riskejä hallitaan seuraamalla kustannuskehitystä, valtionosuusmuutoksia sekä resurssien kohdentamista palvelutarpeen mukaisesti. Toimialan suurimmat taloudelliset riskit liittyvät kasvaneisiin henkilöstö- ja kuljetuskustannuksiin sekä muuttuvaan tukiresurssien tarpeeseen. Lisäksi riskiä lisää se, että valtion rahoitus ei täysimääräisesti kompensoi toimintaympäristön muutoksia. Olemme osa kunnan yhteistä talouden tasapainottamisohjelmaa, jonka tavoitteena on turvata kuntamme palvelut myös tulevaisuudessa. Osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan toimialalla tämä tarkoittaa seuraavan kahden vuoden aikana aktiivista otetta toimintamme kehittämiseen. Meiltä vaaditaan kykyä uudistua: haemme uusia, taloudellisesti kestävämpiä tapoja järjestää laadukasta kasvatusta ja mielekästä vapaa-aikaa. Valtuuston linjaukset toimivat tiekarttana, jonka avulla varmistamme, että teemme oikeita asioita oikealla tavalla ja taloudelliset riskit huomioiden

Toiselle asteelle hakevien nuorten ikäluokka on keskimäärin Pellon kunnassa 20 nuorta. Jatkoa ajatellen on kunnan elinvoiman kannalta tärkeää, että mahdollisimman moni jäisi kotikuntaan opiskelemaan toiselle asteelle. Lukion opiskelijamäärän pienentyminen vaikuttaa niin lukion kuin perusopetuksen toteuttamiseen. Opiskelijamäärää on pyritty pitämään riittävällä tasolla tarjoamalla lukio-opiskelumahdollisuuksia kolman-

sista maista tuleville opiskelijoille. Suomen hallituksen linjaus lukukausimaksuista EU ja ETA -alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille 1.8.2026 alkaen, vaarantaa lukio-opetuksen laadun ylläpitämisen ja sitä kautta perusopetuksen laadun ylläpitämisen. Lukio koulutusta on arvioitava uudelleen ja sitä on kehitettävä tukemaan muuttuvaa toimintaympäristöä.

Lisäksi toimialalla huomioidaan lainsäädännön ja opetussuunnitelmien muutokset, jotka voivat vaikuttaa henkilöstön kelpoisuuksiin ja toiminnan järjestämiseen. Digitaalisten oppimisympäristöjen ja tietojärjestelmien osalta riskienhallinta perustuu tietoturvakäytäntöjen noudattamiseen, henkilöstön kouluttamiseen ja teknisen tuen varmistamiseen.

Nykypäivän koulumaailma monimuotoistuu vuosi vuodelta ja kohtaa erilaisia haasteita. Henkilöstön osaaminen, jaksaminen ja turvallisuus voivat koitua riskiksi. Huolta aiheuttaa myös henkilöstön vaihtuvuus ja työhyvinvointi vuonna 2025.

4.7.4 Selvitys sisäisen valvonnan toteutumisesta vuonna 2025: Osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan johtaminen

Vuonna 2025 osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan toimialalla sisäinen valvonta toteutui suunnitelmallisesti ja osana toimialan normaalia johtamis- ja seurantatyötä. Toimialalla noudatettiin kunnan sisäisen valvonnan ohjeistusta, ja valvontaa toteutettiin sekä ennakoivasti että toiminnan aikana tapahtuvan seurannan kautta.

Toimialan johtaminen perustui ajantasaiseen talouden ja toiminnan seurantaan. Talousarvion toteutumista, henkilöstöresurssien riittävyttä ja palvelutarpeen muutoksia seurattiin säännöllisesti osavuosisikatsausten, kuukausiraportoinnin ja johtoryhmätyöskentelyn avulla. Poikkeamiin reagoitiin varhaisessa vaiheessa, ja tarvittavat korjaavat toimenpiteet käynnistettiin viivytyksettä.

Henkilöstöön liittyvä sisäinen valvonta painottui rekrytointien onnistumiseen, kelpoisuuksien varmistamiseen sekä työhyvinvoinnin seurantaan. Toimialalla huolehdittiin siitä, että henkilöstön osaaminen vastasi lainsäädännön ja opetussuunnitelmien vaatimuksia. Lisäksi varmistettiin, että sijaisjärjestelyt ja työvuoro-suunnittelu tukivat toiminnan jatkuvuutta.

Oppilasturvallisuuden ja palvelujen laadun osalta sisäinen valvonta toteutui turvallisuussuunnitelmien, riskienarviointien ja oppilashuollon toimintamallien kautta. Turvallisuusharjoituksia järjestettiin suunnitelmallisesti, ja toimintamalleja päivitettiin havaittujen kehittämistarpeiden perusteella.

Talouden sisäisessä valvonnassa keskeisiä painopisteitä olivat kustannuskehityksen seuranta, valtionosuusmuutosten vaikutusten arviointi sekä resurssien kohdentaminen palvelutarpeen mukaisesti. Toimialan suurimmat taloudelliset riskit liittyivät kasvaneisiin henkilöstö- ja kuljetuskustannuksiin sekä tuki-resurssien tarpeen muutoksiin. Valtion rahoituksen riittämättömyys suhteessa toimintaympäristön muutoksiin lisäsi taloudellista epävarmuutta, mikä pyrittiin huomioimaan talouden seurannassa ja ennakoinnissa.

Digitaalisten palvelujen ja tietojärjestelmien osalta sisäinen valvonta perustui tietoturvakäytäntöjen noudattamiseen, henkilöstön ohjeistamiseen ja teknisen tuen varmistamiseen. Tietosuoja-asioissa noudatettiin kunnan linjauksia ja lainsäädäntöä, ja mahdolliset poikkeamat käsiteltiin ohjeiden mukaisesti.

Kokonaisuutena sisäinen valvonta toteutui toimialalla asianmukaisesti, ja valvonnan avulla varmistettiin palvelujen laatu, osittain talouden hallinta sekä toiminnan jatkuvuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

5 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA KOKONAISTALOUDEN TUNNUSLUVUT

5.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Tuloslaskelma (1000 eur)

Tuloslaskelma (1 000 €) ulkoiset	2025	2024
TOIMINTATUOTOT	2 085	2 191
TOIMINTAKULUT	- 11 673	- 11 455
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 9 588	- 9 264
VEROTULOT	7 524	7 511
VALTIONOSUUDET	2 912	2 144
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	237	366
Korkotuotot	20	37
Muut rahoitustuotot	277	424
Korkokulut	- 60	- 93
Muut rahoituskulut		- 2
VUOSIKATE	1 085	757
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	- 1 274	- 1 117
TILIKAUDEN TULOS	- 189	- 359
VARAUSTEN JA RAH.MUUTOKSET	52	52
Poistoeron muutos	52	52
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	- 137	- 307

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut %	-18	-19
Vuosikate/Poistot %	-85	-68
Vuosikate euroa/asukas	345	237
Asukasmäärä	3145	3 191

Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyyttä tilikaudelle jaksotettuihin menoihin, jotka laskelmassa on esitetty määrättyssä etuoikeusjärjestyksessä. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toiminta-, käyttö- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla.

Tuloslaskelman toimintakate ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikatetta eli kunnan rahoitustulosta tulee arvioida sekä tuloksen muodostumisen että rahoituksen riittävyyden kannalta. Tuloslaskelmassa vuosikatteen on katettava poistot eli pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käytöstä aiheutuneet kustannukset. Rahoituslaskelmassa vuosikatteen riittävyyttä arvioidaan ensisijaisesti investointien ja lainanlyhennysten suhteen.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa

pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

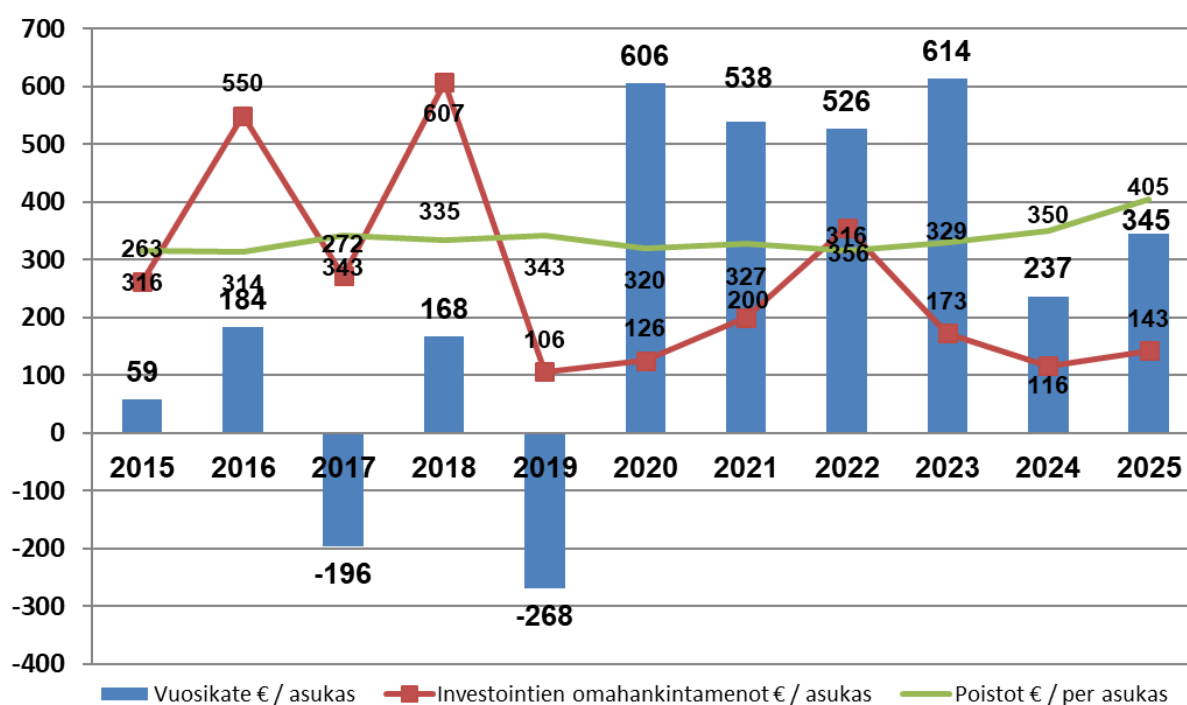
= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kunta-kohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Vuosikate/as, investointien omahankintamenot/as ja poistot ja arvonalentumiset/as.

5.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1085	757
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-451	-400
Rahoitusosuudet investointeihin		30
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	641	387
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	50	70
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-192	-193
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-180	240
Rahoituksen rahavirta	-322	117
Rahavarojen muutos	319	504
Rahavarat 31.12.	1036	717
Rahavarat 1.1.	717	213
	319	504
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	4239	4688
Investointien tulorahoitus, %	240,6	204,6
Laskennallinen lainanhoitokate	2,2	2,2
Lainanhoitokate	4,53	3,0
Kassan riittävyys, pv	31	7
Asukasmäärä	3145	3191

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan

kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %:

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Antolainojen nettolisäys voi kaavassa olla myös negatiivinen, mikäli lyhennykset ovat lainanantoa suuremmat. Lainanlyhennyksillä tarkoitetaan kaavassa rahoituslaskelman mukaisia pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate:

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanhoitolyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia veloitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään kokokulut ja jossa saatu summa jaetaan kokokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Lainanhoitokate:

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksumun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

Kassan riittävyys (pv):

= 365 pv x Kassavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassamaksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassastamaksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

5.3 Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2025	2024
A. PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	44	0
2. Muut pitkävaikutteiset menot	44	52
3. Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	44	52
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1738	1 745
2. Rakennukset	7618	8 386
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1729	1 830
4. Koneet ja kalusto	51	44
5. Muut aineelliset hyödykkeet	38	38
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	148	101
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	11 322	12 144
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	3278	3 278
3. Muut lainasaamiset	690	740
4. Muut saamiset	66	66
Sijoitukset yhteensä	4 034	4 084
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot		0
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	42	43
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	42	43
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
3. Valmiit tuotteet	0	0
Vaihto-omaisuus yhteensä	0	0
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
2. Lainasaamiset	201	19
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	201	19
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	239	171
2. Lainasaamiset	298	194
3. Muut saamiset	111	124
4. Siirtosaamiset	374	288
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 021	777
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	2	2
Rahoitusarvopaperit yhteensä	2	2
IV Rahat ja pankkisaamiset	1036	717

VASTAAVAA YHTEENSÄ	17704	17 838
VASTATTAVAA	2025	2024
A. OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	11 715	11 715
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 156	2 463
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-137	-307
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 735	13 871
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	462	514
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	462	514
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	28	38
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	28	38
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	1 670	1 863
Pitkäaikainen yhteensä	1670	1 863
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vakuustuslaitoksilta	193	193
6. Ostovelat	637	497
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	125	142
8. Siirtovelat	853	720
Lyhytaikainen yhteensä	1809	1 552
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3479	3 415
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17704	17 838
KUNNAN TASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	80	81
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	27	29
Kertynyt yli/alijäämä, 1000 €	2 019	2 156
Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	642	676
Lainakanta 31.12., 1000 €	1863	2 055
Lainakanta 31.12., €/asukas	592	644
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	11 355	14 345

Lainat ja vastuut 31.12. , €/asukas	3 610	4 495
Lainasaamiset, 1000 €	690	740
Asukasmäärä	3145	3191

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vaka-
varaisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden
hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä
alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhty-
missä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tun-
nusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla
ennakomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden val-
tionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kun-
tien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä
ei vaikuta tunnusluvun arvoon [16.12.2008]. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä
paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on
kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina [17.11.2009].

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmää-
ränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää [17.11.2009].

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras
pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin las-
kea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa
merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäi-
vän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä. Kokonaistulo ja -meno -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Valtionosuudet merkitään tuloihin tulonvähennyksenä silloin, kun niiden määrä on negatiivinen. Vähennyseriä tuloissa ovat lisäksi Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja menoissa Valmistus omaan käyttöön, Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot ja Pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikaudella kasvanut.

Lyhytaikaisten lainojen ja Oman pääoman muutokset esitetään kumpikin nettoeränä joko tulona tai menona.

PELLON KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	2 085	16,19	Toimintakulut	11 673	94,32
Verotulot	7 524	58,44	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	2 912	22,62	Korkokulut	60	0,49
Korkotuotot	20	0,16	Muut rahoituskulut	0	0,00
Muut rahoitustuotot	277	2,15	Satunnaiset kulut		
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			Pakollisten varausten muutos		
- Pysyvien vastaavien	0	0,00	- Pakollisten varausten lis.(+), väh(-)	0	0,00
hyödykkeiden luovutusvoitot			- Pysyvien vastaavien		
			hyödykkeiden luovutustappiot		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointime-			Investointimenot	451	3,64
noihin	0	0,00			
Pysyvien vastaavien hyödykkei-					
den luovutustulot	7	0,05			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	50	0,39	Antolainasaamisten lisäykset	0	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	193	1,56
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,00
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset	0	0,00
Kokonaistulot yhteensä	12 875	100,00	Kokonaismenot yhteensä	12 376	100,00

Täsmäytys:

Kokonaistulot-Kokonaismenot = 12875-12376 499

Muuta maksuvalmiuden muutokset+Rahavarojen muutos= 499

5.4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Yhdistelty konsernitilinpäätökseen

	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	5	
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt		2
Yhteensä	9	2

Pellon kunnan konserniin kuuluvat kunnan määräysvallassa olevat seuraavat yhteisöt

Tytäryhteisöt:	Omistusosuus %
Kiinteistö Oy Pellon vuokra-asunnot	100%
Pellon Serviisi Oy	99%
Asunto Oy Mukanvainio	60,25%
Pellon Kehitys Oy	80%
Pellon Energia Oy	100%
Vihreä Pysäkki Oy	100%
Pellon laskettelurinteet Oy	88,64%

Kunnan osakkuusyhteisöjä ovat seuraavat yhteisöt:

Asunto Oy Äijänmäki	33,16%
Blue Ice Art Oy	48,78%

Kunta on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

Kemi-Torniolaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	5,90%
Lapin liitto	2,07%

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Pellon kunnan omistajaohjauksen periaatteet ja konserniohjeen 12.9.2016 (§ 47).

Toimivallan ja – vastuunjako konserniohjauksessa

Konserniohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaa konsernijohto, jonka muodostavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

Konserniohjeilla kunnanvaltuusto antaa konsernitason toimintaohjeet ja -periaatteet sekä määrittelee kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan aseman konsernin johtajana.

Konserniohjeella ohjeistetaan myös kunnan toimielimiä ja viranhaltijoita, joiden tehtävänä on valvoa tytäryhteisöjen toimintaa.

Ohjeiden anto on ollut tytäryhteisöille riittävää ja konserniohjetta on noudatettu.

Konsernitavoitteiden toteutuminen

Tytäryhteisön raportointi perustuu standardoituihin tunnuslukuihin ja niiden pohjalta tehtyihin analyyseihin tytäryhteisöjen taloudellisesta kehityksestä. Tytäryhteisöt ovat raportoineet riittävästi investointitarpeistaan ja niihin on osattu varautua riittävän ajoissa.

Konsernivalvonnassa ei ole havaittu suuria puutteita tai ongelmia.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Keskitetysti on hoidettu henkilöstö ja vakuuttaminen.

Kaikki muut tehtävät tytäryhteisöt hoitavat itsenäisesti.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kunta on ohjeistanut tytäryhteisöä riskinkartoituksessa. Riskienhallinnan järjestämisessä noudatetaan kunnan riskienhallintapolitiikkaa, joka on määritetty Pellon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet -ohjeessa. Tytäryhtiöiden on huolehdittava siitä, että yhtiön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan ja niitä seurataan ja että riskienhallinnan periaatteet on määritelty.

Riskienhallinnan kokonaisuuteen on panostettu yhdessä kunnanhallituksen ja yhtiöiden johdon kanssa lisäämällä yhteistä ymmärrystä koko konsernin rahoitukseen ja toimintaan liittyvistä riskeistä. Asioiden äärellä on oltu erilaisissa työryhmissä ja nyt tytäryhtiöiden asioita on käsitelty avoimemmin ja omistajaohjausta tehty. Pellon kuntakonsernissa toteutettiin taloudellista ja tuotannollisista syistä yhteistoiminta- ja muutosneuvottelut mukaan lukien ne yhtiöt, joissa on henkilöstöä.

Oleellinen iso riski Pellon kuntakonsernin taloudelle on osan tytäryhtiöiden negatiiviset talouden suunnat. Pellon kunta omistaa esim. 100 % Kiinteistö Oy Pellon Vuokra-asunnoista, jossa isona riskinä on mittava n. 3,2 miljoonan euron lainakanta. Asunnoissa on myös paljon korjausvelkaa.

Pellon Serviisin talouden kehittyminen on myönteistä ja yhtiö ei ole velkaantunut. Serviisin omistavat Pellon kunta 99 % ja Lapin hyvinvointialue 1 %. Hyvinvointialueen vakava taloudellinen tilanne haastaa yhtiön tilannetta ja samoin hankintalain mahdollinen eteneminen, joka edellyttää 10 % omistamista. Pellon Serviisi Oy on omistajien sidosyksikkö.

Pellon Energian talous on tasapainoinen, mutta yhteistyökumppaneiden taloudellinen tilanne näkynee jatkossa Pellon Energian taloudessa saamisina.

Vihreä Pysäkki Oy:n taloutta on ohjattu oikeampaan suuntaa viime vuosina, mutta taloutta haastaa edelleen korkeat korot, energiahinnat ja uusien vuokralaisten haasteellinen saatavuus tyhjäksi jääneisiin tiloihin.

Pellon Laskettelurinteet Oy on palkannut yhden työntekijän kaudeksi 2025-2026. Laskettelurinteitä kohtasi kylmä talvi ja säästöt. Toimitaa edelleen suunnitellaan tulevalle talousarviovuodelle kunnan liikuntapaikaksi.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA

	2025	2024
Toimintatuotot	5 444	5 757
Toimintakulut	-15 989	-15 999
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta(tappiosta)		
Toimintakate	-10 545	-10 242
Verotulot	7 501	7 489
Valtionosuudet	4 486	3 792
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17	28
Muut rahoitustuotot	278	431
Korkokulut	-155	-237
Muut rahoituskulut	0	-5
Vuosikate	1 582	1 256
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 174	-1 610
Tilikauden tulos	-592	-354
Tilinpäätössierrot	3	4
Tilikauden verot	-33	-12
Vähemmistöosuudet	4	10
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-618	-352
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	34	36
Vuosikate/Poistot, %	73	78
Vuosikate, euroa/asukas	503	394
Asukasmäärä	3145	3191

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/(Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat konserniyhteisöjen keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen ja säätiöiden vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Konsernikohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntakonserneja koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Muun muassa konsernin koko vaikuttaa vuosikatetavoitteen määrittämiseen konsernissa.

Asukasmääränä tunnusluvun laskennassa käytetään kunnan asukaslukua tilikauden lopussa. Kuntayhtymäkonsernissa asukasmäärää ja asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 582	1 247
Satunniaset erät		
Tilikauden verot	-33	38
Tulorahoituksen korjauserät	6	-13
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-589	-601
Rahoitusosuudet investointeihin	0	30
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	399	2
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 366	703
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	69	70
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	196	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-576	-651
Lyhytaikaisten lainojen muutos	66	-6
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-576	489
Rahoituksen rahavirta	-822	-98
Rahavarojen muutos	544	605
Rahavarat 31.12.	2 944	2 400
Rahavarat 1.1.	2 400	1 323
	544	1 077
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	1590	1085
Investointien tulorahoitus, %	268,7	62,4
Laskennallinen lainanhoitokate	2,3	1,4
Lainanhoitokate	2,6	5,6
Kassan riittävyys	11	23

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta – välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi [19.3.2013].

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet .

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos konsernin lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhteisöjen omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista konsernin tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Konsernituloslaskelmasta:

Toimintakulut

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Konsernin rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainasaamisten lisäykset

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimena 30 pv.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

KONSERNITASE 1000 €

VASTAAVAA	2025	2024
A. PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	8	8
2. Muut pitkävaikutteiset menot	100	110
3. Ennakkomaksut	0	0
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	108	118
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 834	1 843
2. Rakennukset	11 508	13 128
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 795	1 884
4. Koneet ja kalusto	344	356
5. Muut aineelliset hyödykkeet	43	202
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	171	195
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	15 694	17 608
III Sijoitukset		
1. Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet		0
2. Osakkuusyhteisöosuudet	172	0
3. Muut osakkeet ja osuudet	792	1 191
4. Muut lainasaamiset	140	0
5. Muut saamiset	75	75
Sijoitukset yhteensä	1 180	1 266
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	42	42
3. Muut toimeksiantojen varat	284	355
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	327	397
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	41	41
Vaihto-omaisuus yhteensä	41	41
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	6	0
3. Muut saamiset	0	0
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	6	0
Pitkäaikaiset saamiset	6	0
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	637	395
2. Lainasaamiset	162	81
3. Muut saamiset	146	183
4. Siirtosaamiset	438	335
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 383	994
Saamiset yhteensä	1 390	994
III Rahoitusarvopaperit		

1.	Osakkeet ja osuudet	2	2
4.	Muut arvopaperit	203	203
	Rahoitusarvopaperit yhteensä	205	205
IV	Rahat ja pankkisaamiset	2 739	2 195
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	21 682	22 825
	VASTATTAVAA		
A.	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	11 715	11 715
II	Säästöiden ja yhdistysten peruspääomat	23	23
III	Muut omat rahastot	66	69
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä)	2 505	2 835
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-618	-352
	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 691	14 290
	VÄHEMMISTÖOSUUDET	158	152
1.	Poistoero		0
2.	Vapaaehtoiset varaukset		0
C	PAKOLLISET VARAUKSET		
1.	Eläkevaraukset	0	0
2.	Muut pakolliset varaukset	0	0
	PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	0	0
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1.	Valtion toimeksiannot	210	279
2.	Lahjoitusrahastojen pääomat	1	1
3.	Muut toimeksiantojen pääomat	101	114
	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	312	394
E	VIERAS PÄÄOMA		
I	Pitkäaikainen		
2.	Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	4 385	4 751
3.	Lainat julkisyhteisöiltä	0	70
5.	Saadut ennakot	2	1
	Pitkäaikainen yhteensä	4 386	4 822
II	Lyhytaikainen		
2.	Lainat rahoitus- ja vakuustuslaitoksilta	438	536
3.	Lainat julkisyhteisöiltä	0	-5
4.	Lainat muilta luotonantajilta	52	0
5.	Saadut ennakot	12	202
6.	Ostovelat	968	799
7.	Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	405	413
8.	Siirtovelat	1 260	1 222
	Lyhytaikainen yhteensä	3 135	3 167
	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 521	7 989
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	21 682	22 825
	TASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
	Omavaraisuusaste	63,9	64
	Suhteellinen velkaantuneisuus	43,1	45,7
	Kertynyt ylijäämä(alijäämä), 1000 €	1887	2483

Kertynyt ylijäämä(alijäämä), €/asukas	600	778
Lainakanta 31.12., 1000 €	4875	5352
Lainakanta 31.12., €/asukas	1550	1677
Lainat ja vastuut 31.12., 1000 €	14486	16040
Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	4606	5026
Asukasmäärä	3145	3191

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Koko pääoma kaavassa tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Kun käytetään lyhennyttä konserni-kaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Kun käytetään lyhennyttä konsernikaavaa, laskennassa voidaan jättää saadut ennakot pois. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää. Kuntayhtymän konsernissa asukaskohtaista tunnuslukua ei esitetä.

Konsernin lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras

pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lyhennettyä konsernikaavaa käytettäessä konsernin lainakanta muodostuu korollisen vieraan pääoman eristä. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Konsernin lainat, euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymän konsernissa ei asukaskohtaista lainamäärää esitetä.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

6 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Pellon kunnan vuosi 2025 oli taloudellisesti talousarvioon 2025 verrattuna odotettua parempi. Tilinpäätös 2025 osoittaa, että vuosikate oli 1 084 778,66 euroa. Kun vuosikatteesta vähennetään vielä poistot 1 068 696,33 euroa ja vähennetään arvonalentuma 205 373,33 euroa ja vähennetään poistoeron muutos 52 300 euroa, niin tilinpäätös osoittaa kokonaisuutena alijäämää 136 991,00 euroa.

Pellon kunnan verotulot 2025 vuonna olivat yhteensä 7 523 725,59 milj. euroa. Yhteisöveroja 924 965,91 euroa. Kiinteistöveroja kertyi 1 284 139,17 milj. euroa.

Valtionosuudet vuonna 2025 olivat Pellon kunnalle 2 911 965,00 euroa.

Pellon kunnan lainakanta on 2025 vuoden lopulla 1 863 000,00 euroa ollen 592,00 euroa/asukas. Pitkäaikaisia lainoja Pellon kunta lyhensi 2025 vuonna 192 437,00 euroa.

Pellon kunnan taseessa oli vuoden 2024 tilinpäätöksen jälkeen kertynyttä ylijäämää 2 156 443,46 euroa. Vuoden 2024 tilinpäätöksen ollessa 307 000,02 euroa alijäämäinen. Vuoden 2024 jälkeen kertynyt ylijäämä on 676,00 euroa / asukas.

Merkittäviä rahoitustuottoja oli mm. Pellon Sähkö Oy:n 169 875,00 euroa ja Tornionlaakson Sähkö Oy:n 101 354,00 euroa osinkotuottoja.

Vuoden 2025 aikana yhdessä luottamushenkilöiden kanssa kunnassa laadittiin laaja talouden tasapainottamisohjelma (kv 11.11.2025 § 78), jonka täytäntöönpano tapahtui vuoden 2025 lopussa ja jatkuu seuraavat kaksi talousarviovuotta. Taloudellisen riskin hallitsemiseksi on ensiarvoisen tärkeää, että kunnan toimintaa toteutetaan ja mukautetaan siten kuin kunnanvaltuusto on talouden tasapainottamisohjelmassa päättänyt.

Lisäksi uusien yhteistyökumppaneiden aktiiviseen kartoittamiseen sekä yhteistyön käynnistämiseen mm. vihreän siirtymän toimenpiteisiin. Myös koko kunnan elinvoimaisuuden sekä tunnettavuuden kasvattamiseen, sekä alueen yritysten toimintaedellytysten parantamiseen on hyvä kiinnittää lisää huomiota. Pellon kunnan menestyminen on pitkälti riippuvainen myös pellolaisten yritysten menestymisestä.

Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Kuntal 115 §).

Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen -189 291,00 euron käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 52 300,00 euroa
- siirretään tilikauden alijäämä 136 991,00 euroa taseen oman pääoman tilikauden alijäämäksi

Kertynyt ylijäämä siirron jälkeen on 2 019 452,46 euroa.

7 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 2025

7.1 Kunnan ja elinvoiman johtaminen

Määrärahat yhteensä

Ulkoinen ja Sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 583 630		1 583 630	1 706 502	122 872
TOIMINTAKULUT	-4 822 512	142 230	-4 680 282	-4 512 123	168 159
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 238 882	142 230	-3 096 652	-2 805 620	291 032
Suunnitelman muk.poistot				-730 313	-730 313

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot				1 846 478	1 846 478
Vyörytysmenot				-1 042 940	-1 042 940

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

tavoite	toteuma
<p>Kunnan ja elinvoiman johtamisen vastuualueella tuodaan käytäntöön TE-palveluiden siirtyminen kunnan ja työllisyysalueen järjestämisvastuulle.</p>	<p>Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalue aloitti toimintansa tammikuussa 2025. Pellon kunta osallistuu työllisyysalueen toimintaan yhtenä jäsenkuntana.</p> <p>Tunturilapin ja Pellon työllisyysalueen työntekijöitä sijoittui kunnantoimiston yhteyteen.</p> <p>Pellon kunnan edustajat osallistuivat työllisyysalueen ohjausryhmän sekä työllisyysalueen jaoston kokouksiin.</p> <p>Työllisyysalueen käynnisti kaksivuotisen International house -hankkeen. Hankkeessa toimii kolme työntekijää, joista yksi Pellon kunnassa.</p> <p>Rajapintayhteistyötä tehty.</p>
<p>Harjoitamme ennakkoluulotonta elinkeinopoliittikkaa jatkuvan kehittämisen periaatteella kestävä kehitys ja luontoarvot huomioiden. Strategisissa valinnoissa keskeistä on painottaa tukemaan monipuolista vihreää siirtymää eri asioissa.</p>	<p>Kaikessa toiminnassamme huomioimme yrittäjien tarpeet ja elinvoiman edistämisen. Miekjärven kansallispuisto asia etenee Napapiirin vihreä keskus hankkeessa.</p>
<p>Päivitetään kunnan hallintosääntö ja organisaatio vastaamaan nykyisiä tarpeita huomioiden myös Pellon kuntakonsernin tytäryhtiöt.</p>	<p>Hallintosäännön päivitys tehty ja uusi hallintosääntö päivitetyllä organisaatorakenteella astui voimaan 1.1.2025.</p>
<p>Lapin hyvinvointialue vuokraa kunnalta sote-palveluiden käytössä olevia tiloja. Näiden tilojen osuus kaikista kunnan omistamista palvelututannossa olevista tiloista on merkittävä. Kunnan tulee huolehtia siitä, että ko. tilat palvelevat jatkossakin hyvinvointialueen tarpeita laadukkaasti sekä kustannustehokkaasti.</p>	<p>Lapin hyvinvointialueen kanssa tarkasteltiin kiinteistöjen tilojen käyttöasteita ja käytettävyyttä.</p> <p>Hyvinvointialueen kanssa aloitettiin neuvottelut vuokrasopimuksien uusimisesta käytössä olevien tilojen osalta.</p>
<p>Lisätään alueellista yhteistyötä muiden alueen kuntien kanssa, ja erityisesti naapurikuntien sekä alueellisten organisaatioiden kanssa. Aktivoidaan rajat ylittävää yhteistyötä.</p>	<p>Neuvoteltu naapurikuntien kanssa mahdollisista yhteistoiminnoista. Hankkeiden kautta toteutettu naapurikuntien kanssa yhteistyötä. Kansallispuistohanketta edistetty yhteistyössä Ylitornion kunnan ja sidosryhmien</p>

	kanssa. Pellon ja Ylitornion kunnanhallitusten yhteistapaaminen järjestetty. Tornionlaakson neuvoston kanssa yhteistyössä aktivoitu rajat ylittävää yhteistyötä.
--	--

Kunnan johtamisen palvelut

Ulkoinen ja Sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 600		1 600	16 257	14 657
TOIMINTAKULUT	-394 100		-394 100	-400 758	-6 658
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-392 500		-392 500	-384 502	7 998

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot				1 441	1 441
Vyörytysmenot				-77 524	-77 524

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Kunnan johtamisen palveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Aktiivinen strategisen johdon sitoutuminen			
Toteuma	FCG:n hallinnoima USO (Uuden sukupolven organisaatiot) -hanke on toteuttanut luottamushenkilöille ja henkilöstölle kyselyn päättyneen valtuustokauden tavoitteiden toteutumisesta. Tulokset on käyty läpi valtuuston iltakoulussa 9.6.2025.			Valmis
	Varsinaiset jäsenet ovat osallistuneet strategisten toimielinten kokouksiin aktiivisesti.			
Toimenpide	nykytilan ja tulevaisuuden näkymien kartoitus luottamushenkilöille			
Toimenpide	päättäjien osallistuminen toimielinten kokouksiin			
Mittari	luottamushenkilökysely	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	1
Mittari	varsinaisten jäsenten osallistumisprosentti strategisten toimielinten kokouksiin	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		80	82	85
Tavoite	Varautumisen ja kriisiviestinnän tehostaminen			
Toteuma	Kriisiviestintäjärjestelmää ei ole hankittu. Johtoryhmä on kuitenkin osallistunut aktiivisesti kriisiviestintäkoulutuksiin ja päivittänyt valmiussuunnitelmaa. Hankinta toteutetaan 2026.			Aloittamatta
Toimenpide	hankitaan kriisiviestintäjärjestelmä			
Mittari	hankittu kriisiviestintäjärjestelmä	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	0

Ympäristö- ja asumispalvelut

Ulkoinen ja Sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 484 030		1 484 030	1 594 186	110 156
TOIMINTAKULUT	-3 387 362	185 000	-3 202 362	-3 114 041	88 321
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 903 332	185 000	-1 718 332	-1 519 855	198 477
Suunnitelman muk.poistot				-717 774	-717 774

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot				1 845 037	1 845 037
Vyörytysmenot				-926 794	-926 794

	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Käyttöomaisuus			
Arvo 1.1.		8 259 643	
Lisäykset		349 381	
Vähennykset		6 843	
Poistot		717 774	
Arvo 31.12.		7 884 407	

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Ympäristö- ja asumispalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Rakennusvalvonnan toimivuus			
Toteuma	Rakennuslupien käsittelyajan tavoite on toteutunut ja ylittynyt.			Valmis
Toimenpide	Sujuvoitetaan lupapalveluiden toimintaa.			
Mittari	Rakentamislupahakemuksen käsittelyaika, vrk	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		18	14	9
Tavoite	Tarpeettomien tilojen käytöstä poistaminen			
Toteuma	Toteutunut yli suunnitellun. Toteuma koostuu seuraavista kohteista: Pellon kunta: Yläasteen osittainen purku 1050 m2 Kiinteistö Oy Pellon vuokra-asunnot: Näretien ja Kuusitien purku 938 m2 Turtolan rivitalojen myynti 1003 m2			Valmis
Toimenpide	Tarpeettomia rakennuksia puretaan tai luovutetaan niiden omistuksesta.			
Mittari	Tarpeettomien tilojen purkamisen, k-m2	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1 600	2 991

Elinvoima- ja yrityspalvelut

Ulkoinen ja Sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	98 000		98 000	96 059	-1 941
TOIMINTAKULUT	-1 041 050	-42 770	-1 083 820	-997 323	86 497
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-943 050	-42 770	-985 820	-901 264	84 556
Suunnitelman muk.poistot				-12 539	-12 539

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot					
Vyörytysmenot				-38 623	-38 623

		Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Käyttöomaisuus				
	Arvo 1.1.		68 558	
	Lisäykset			
	Vähennykset			
	Poistot		12 539	
	Arvo 31.12.		56 018	

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Elinvoima- ja yrityspalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Yritysten kokonaismäärä			
Toteuma	Yritysten kappalemäärien luku päivittyy viiveellä. Arvontijaksolla on syntynyt aktiivisesti uusia yrityksiä, vähemmän omistajavaihdoksia.			Valmis
Toimenpide	Luodaan edellytyksiä yrittää ja tuetaan yrittäjiä uuden yrityksen perustamisessa.			
Toimenpide	Yritysten sukupolvenvaihdosten edistäminen			
Mittari	yritysten kpl-määrä	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		538	545	540
Mittari	yritysten omistajavaihdokset vuodessa	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		4	6	2
Tavoite	Pellolaisten yritysten liikevaihto			
Toteuma	Liikevaihdon määrä päivittyy viiveellä.			Valmis
Toimenpide	Pyritään turvaamaan sukupolvenvaihdokset ja autetaan yrityksiä kasvamaan laadukkailla yrityspalveluilla.			
Mittari	liikevaihto, euroa vuodessa	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		159,38	170	150
Tavoite	Työllisyyden kehittyminen			
Toteuma	Pellon kunnan työttömien määrä on pienentynyt vuoden 2025 aikana 12%.			Valmis
Toimenpide	Aktivoidaan työttömiä työnhaussa.			

Mittari	työttömien osuus työvoimasta, %	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		9,5	8,5	9,9
Tavoite	Pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen			
Toteuma	Pitkäaikaistyöttömien eli yhtäjaksoisesti yli vuoden työttömänä olleiden määrä oli vuoden 2025 joulukuun lopussa 23 henkilöä Lapin Ely-keskuk- sen työllisyyskatsauksen mukaan.			Valmis
Toimenpide	Yli vuoden työttömänä olleiden aktivointi			
Mittari	Yli vuoden työttömänä olleiden määrä	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		10	31	23
Tavoite	Maahanmuuttajien kotoutuminen			
Toteuma	Kunnan kotouttamisohjelma hyväksytty 3.12.2024 § 228. Pellon kuntaan on palkattu määräaikainen työllisyys- ja kotouttamisohjaaja.			Valmis
Toimenpide	Edistetään maahanmuuttajien kotoutumista kuntaan.			
Toimenpide	Tarjotaan Pelloon muuttaville maahanmuuttajille laadukasta ohjausta ja tukea arkeen.			
Mittari	Kunnan kotouttamisohjelma ote- taan käyttöön.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	1

7.2 Osaamisen, kasvatuksen ja vapaa-ajan johtaminen

Määrärahat yhteensä

Ulkoinen ja Sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	467 030		467 030	356 744	-110 286
TOIMINTAKULUT	-6 470 020		-6 470 020	-6 312 765	157 255
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-6 002 990		-6 002 990	-5 956 021	46 969
Suunnitelman muk.poistot				-543 701	-543 701

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot				46 513	46 513
Vyörytysmenot				-1 540 484	-1 540 484

	Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Käyttöomaisuus			
Arvo 1.1.		12 943 070	
Lisäykset		521 852	
Vähennykset		151 945	
Poistot		1 116 477	
Arvo 31.12.		12 196 498	

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

tavoite	toteuma
<p>Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluissa panostetaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Lukio- ja ammatillisen koulutuksen osalta monipuolistetaan opiskelumahdollisuuksia siten, että yhä useampi nuori voi opiskella toisen asteen tutkinnon asumalla Pellossa. Liikunnan, kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden tarjonta pyritään säilyttämään monipuolisena ja paikallisten toimijoiden yhteistyötä edistetään kunnan johdolla.</p>	<p>Lasten ja nuorten hyvinvoinnissa ja viihtyvyydessä kiinnitämme huomiota muuttuvaan toimintaympäristöön ja lisääntyneeseen palvelutarpeeseen. Toimintaa kehitetään vastaamaan paremmin lasten ja nuorten arjen haasteisiin, ja tavoitteena on luoda entistä monipuolisempia sekä saavutettavia palveluja. Kehitämme uusia toimintamuotoja ja vakiinnutamme jo olemassa olevia käytäntöjä, jotta palvelut tukevat pitkäjänteisesti hyvinvointia, osallisuutta ja turvallista kasvuympäristöä.</p> <p>Syksyllä 2025 MeänOpinahjossa käynnistettiin hankerahoituksella <i>Liikkuva koulu ja MOVE-prosessin kehittäminen 2025–2026</i> -hanke. Hankkeen tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta koulupäivän aikana sekä vahvistaa liikunnallista elämäntapaa osana koulun arkea. Hankkeen myötä koulupäivään on tuotu uusia liikunnallisia toimintamalleja mm. välituntitoimintaa. Hanketta varten palkattiin liikunnanohjaaja hanketyöntekijäksi, ja hänen työpanoksensa on mahdollistanut toiminnan suunnitelmallisen toteuttamisen sekä henkilöstön tukemisen liikunnallisten menetelmien käyttöön otossa. Hankkeen vaikutukset ovat näkyneet lasten ja nuorten lisääntyneenä aktiivisuutena ja myönteisenä suhtautumisena liikkumiseen.</p> <p>Toisen asteen yhteistyötä on jatkettu tiiviisti lukion, Lappian ja Pellon elinkeinoelämän kanssa. Yhteistyön tavoitteena on ollut vahvistaa koulutuspolkuja, tukea opiskelijoiden työelämävalmiuksia ja varmistaa osaavan työvoiman saatavuutta alueella.</p> <p>Liikunta palveluita on vuoden 2025 aikana pystytty lisäämään ja monipuolistamaan yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Palvelujen kehittämistä tuki uuden kokoaikaisen liikunnanohjaajan rekrytointi, ja ohjaaja aloitti tehtävässään tammikuussa 2025. Liikunnanohjaajan työpanos mahdollisti ohjatun liikunnan tarjonnan merkittävän laajentamisen eri ikäryhmille sekä uusien toimintamuotojen kokeilun. Yhteistyötä seurojen ja yhdistysten kanssa vahvistettiin, mikä lisäsi palvelujen saavutettavuutta ja tarjosi kuntalaisille monipuolisia liikuntamahdollisuuksia. Liikunnanohjaaja irtisanoutui tehtävästään 30.11.2025, mikä edellytti toiminnan uudelleenarviointia ja väliaikaisten järjestelyjen käyttöönottoa loppuvuoden ajaksi.</p>

	<p>Nuorisopalveluiden saatavuus on pysynyt hyvällä tasolla vakituisen nuoriso-ohjaajan työpanoksen ansiosta. Lapsille ja nuorille on tarjottu ympärivuotisesti matalan kynnyksen ohjattua toimintaa, joka on ollut helposti saavutettavaa ja vastannut eri ikäryhmien tarpeisiin. Nuoriso-ohjaaja on järjestänyt sekä avointa toimintaa että kohdennettuja ryhmiä, jotka tukevat nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Lisäksi toimintaa on viety tarvittaessa myös kouluille ja muihin nuorten arkiympäristöihin, mikä on vahvistanut palvelujen saavutettavuutta ja tavoittanut laajemman joukon nuoria.</p> <p>Kulttuuripalvelu on aktiivisesti edistänyt kulttuuri-toimintaa ja mahdollistanut kulttuuritilaisuuksien järjestämistä laajasti eri toimijoille. Kunta on tarjonnut tiloja, tukea ja yhteistyömahdollisuuksia paikallisille yhdistyksille, taiteilijoille ja muille kulttuuritoimijoille, mikä on lisännyt tapahtumien monipuolisuutta ja saavutettavuutta. Lisäksi kunta on järjestänyt omia kulttuuritilaisuuksia ja osallistunut alueellisiin kulttuurihankkeisiin, joilla on vahvistettu kunta-laisten osallisuutta ja kulttuuripalvelujen saatavuutta.</p>
--	--

Varhaiskasvatuspalvelut

Ulkoinen ja Sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	131 760		131 760	98 725	-33 035
TOIMINTAKULUT	-1 445 660		-1 445 660	-1 286 638	159 022
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 313 900		-1 313 900	-1 187 913	125 987
Suunnitelman muk.poistot				0	0

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot				21 645	21 645
Vyörytysmenot				-185 086	-185 086

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Varhaiskasvatuspalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Varhaiskasvatuksen palvelut tukevat lasten hyvinvoinnin edistämistä.			
Toteuma	<p>Hyvän kasvun polku -kysely toteutettiin kesäkuussa. Vastauksia oli 10/50. Huoltajat ovat tyytyväisiä lapsen saamaan kasvatukseen, opetukseen ja hoitoon. 8/10 vastasi, että lapsi saa tarvittaessa yksilöllistä ohjausta. Eniten tyytymättömyyttä huoltajien vastauksissa oli järjestettyihin yhteisiin vanhempainiltoihin.</p> <p>Valssi -laadunarviointijärjestelmän teemana on ollut vertaisvuorovaikutus, yhteisöllisyys ja ryhmän ilmapiiri. Arvioinnin keskeisten tulosten (vahvuudet ja kehittämiskohteet) pohjalta laaditaan kehittämissuunnitelma, toimenpiteet ja seuranta.</p> <p>Moniammatillinen alle kouluikäisten tiimi on kokoontunut kuukausittain linjaamaan toimivaa yhteistyötä. Meän perhekeskus käsikirjaan on kerätty kunnan, hyvinvointialueen, järjestöjen ja seurakunnan palveluita ja toimintaa.</p>			Valmis
Toimenpide	Arvioinnilla kerätään tietoa lapsilta, huoltajilta ja henkilöstöltä.			
Toimenpide	Varhaiskasvatus on osallistunut perhekeskustoimintamallin kehittämiseen.			
Mittari	Hyvän kasvun polku -kysely toteutetaan keväällä 2025	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		1	1	1
Mittari	Kehittävän arvioinnin prosessi Valssilla	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		1	1	1
Mittari	Moniammatillinen alle kouluikäisten tiimi kokoontuu	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		7	8	8
Tavoite	Lasten kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä riittävä henkilöstö			
Toteuma	<p>Varhaiskasvatuksessa toimii kolme opettajaa, joista kaksi vakituisia pedagogisesti pätevää opettajaa. Kolmas opettaja on sosionomi kuka tekee opettajan sijaisuutta. Pellon kunnan varhaiskasvatuksessa henkilöstöä on riittävästi, jotta toiminta täyttää lain vaatiman tavoitteen.</p>			Valmis

Toimenpide	Henkilöstörakenteen askelmerkit vuoteen 2030			
Toimenpide	Varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien saatavuus			
Mittari	Päiväkodissa kelpoisia varhaiskasvatuksen opettajia	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		2	3	2
Mittari	Päiväkodissa kelpoisia varhaiskasvatuksen sosionomeja	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		1	2	2

Koulutuspalvelut

Ulkoinen ja Sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	215 000		215 000	157 244	-57 756
TOIMINTAKULUT	-4 455 750		-4 455 750	-4 496 000	-40 250
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 240 750		-4 240 750	-4 338 756	-98 006
Suunnitelman muk.poistot				-290 269	-290 269

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot				23 653	23 653
Vyörytysmenot				-990 712	-990 712

		Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Käyttöomaisuus				
	Arvo 1.1.		1 973 718	
	Lisäykset		97 761	
	Vähennykset			
	Poistot		290 269	
	Arvo 31.12.		1 781 210	

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Koulutuspalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Lukio-opiskelun ja ammatillisen koulutuksen opiskelumahdollisuudet Pellossa laajenevat.			
Toteuma	<p>Ilahduttavan moni perusopetuksen päättäneistä oppilaista hakeutui opiskelijaksi Pellon lukioon.</p> <p>Kaikille oppilaille löytyi jatko-opintopaikka.</p> <p>Yhteistyö FinestFuturen kanssa on jatkunut. Yhteistyön tulevaisuuden haasteena on kuitenkin Suomen valtion määrämä lukukausimaksut EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille. Epävarmuus tästä kuvioista vaikutti heikentävästi opiskelijaksiottoon kuluneena vuonna. Kuluvana vuonna FinestFuture yhteistyön kautta yksiopiskelija hakeutui Pellon lukioon.</p> <p>Lukion opiskelijamäärä on pysynyt ennallaan.</p>	Valmis		
Toimenpide	Kehitetään lukion toimintaa ja opiskelijoiden opiskelumahdollisuuksia yhteistyössä korkeakoulujen, ammatillisen koulutuksen ja paikallisten yritysten kanssa.			
Toimenpide	Monipuolistetaan toisen asteen opiskelumahdollisuuksia huomioiden lukion ja ammatillisten oppilaitosten yhteistyö.			
Toimenpide	Tuetaan perusopetuksen oppilaiden siirtymistä toisen asteen koulutukseen tai siihen valmistavaan koulutukseen.			
Mittari	Lukion opiskelijamäärä, mukaan lukien kaksoistutkinto-opiskelijat (ei aineopiskelijoita).	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		38	40	40

Mittari	Pellon lukiossa aloittavien opiskelijoiden prosentuaalinen osuus perusopetuksen päättäneistä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		37	50	43
Mittari	Prosentuaalinen osuus perusopetuksen päättäneistä oppilaista, jotka sijoittuvat jatko-opintoihin.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		100	100	100
Mittari	Ulkomaalaisten opiskelijoiden määrä	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		11	11	11
Tavoite	Opetus- ja koulutuspalvelut tukevat lasten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.			
Toteuma	<p>Oppilasennusteita seurataan koko ajan, kun toimintaa suunnitellaan.</p> <p>Meän Koutsi on järjestänyt ohjattuja välitunteja neljänä päivänä viikossa. Lisäksi hän on kouluttanut oppilaita ohjaamaan välituntiliikuntaa. Keskiviikkoisin on pidetty koko koululle tarkoitettua jumppahetkeä ja ns. torstai-kävelyitä on järjestetty edelleenkin.</p> <p>Hyvän kasvun polku -kysely on toteutettu syksyn -25 aikana.</p>			Valmis
Toimenpide	Esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen toiminnan suunnittelemisen tueksi laaditaan päivitetty oppilasennuste.			
Toimenpide	Esi- ja perusopetuksessa sekä lukiossa edistetään terveellisten elämäntapojen ja liikuntatottumusten omaksumista osaksi lasten ja nuorten jokapäiväistä elämää.			
Mittari	Hyvän kasvun polku: prosentuaalinen osuus perusopetuksen ja lukion oppilaista ja opiskelijoista, jotka syövät kouluruokaa riittävästi ja monipuolisesti.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		77,4	100	83
Mittari	Koululle laaditaan päivitetty oppilasennuste	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		1	1	1
Mittari	Koulussa järjestettävä mahdollisuus ohjattuun liikuntaan välitunneilla, keskimäärin päivinä viikossa.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		1	3	4
Tavoite	Lasten ja nuorten ohjaus ja tuki on oikea-aikaista ja tarpeisiin perustuvaa.			
Toteuma	<p>Hyvän kasvun polku -kyselyn mukaan tuen tarjoaminen koulullamme on oikea-aikaista ja oikein kohdennettua. Kuluneena vuonna valtakunnallinen opetussuunnitelma on uudistunut tukijärjestelmän osalta siten, että kolmiportainen tuki on poistunut ja tilalle on tullut ryhmäkohtaiset tukimuodot ja oppilaskohtaiset tukitoimet. Tämän yhteydessä perusopetukseen on tullut vaatimus ryhmäkohtaisen tuen järjestämisestä suhdelluvulla 0,122 oppilasta kohden. Koululla tämä on tarkoittanut oppilaille tarjottavan tukijärjestelmän uudelleen rakentamista. Onneksi kyselyn perusteella tässä on onnistuttu.</p>			Valmis
Toimenpide	Kunta seuraa lasten ja nuorten tuen tarvetta ja laatua tehostetun ja erityisen tuen osalta.			
Toimenpide	Tukitoimien arvioinnissa kerätään tietoa lapsilta ja nuorilta sekä heidän huoltajiltaan.			
Mittari	Hyvän kasvun polku: Prosentuaalinen osuus huoltajista, joiden	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		76,9	80	86

	mielestä heidän lapsensa saa kou- lussa yksilöllistä ohjausta ja tukea tarvittaessa.			
Mittari	Hyvän kasvun polku: Prosentuaa- linen osuus oppilaista ja opiskeli- joista, jotka kokevat saavansa tar- vittaessa yksilöllistä ohjausta.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		87,1	90	92
Tavoite	Nuortentyöpajassa edistetään nuorten valmentautumista työelämään ja opintoihin.			
Toteuma	Nuortentyöpaja toiminta tarjosi kolmelle Pellolaiselle nuorelle ohjausta kevään toimintakauden aikana. Ohjaukseen osallistui työpajaohjaajan li- säksi liikunnanohjaaja sekä etsivänuorisotyöntekijä. Lisäksi nuorten työ- pajalla työskenteli yksi perusopetuksen nuori osa-aikaisesti. TUVA koulutukseen ei ollut hakeutuneita nuoria.	Valmis		
Toimenpide	Tarjotaan nuorille positiivinen kokemus työelämästä ja ohjataan omanelämän hallinnassa.			
Toimenpide	Tarjotaan TUVA-opiskelu mahdollisuus yhteistyössä ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa.			
Toimenpide	Valmennetaan nuoria työelämään ja toisenasteen opintoihin.			
Mittari	Nuorten työpajan alle 29-vuotiai- den valmentautujien määrä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		4	4	5
Mittari	Tutkintokoulutukseen valmentau- tuviaan (TUVA) koulutukseen osallistuvien nuorten määrä työ- pajalla.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	2	0

Vapaa-aikapalvelut

Ulkoinen ja Sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	120 270		120 270	100 776	-19 494
TOIMINTAKULUT	-568 610		-568 610	-530 128	38 482
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-448 340		-448 340	-429 352	18 988
Suunnitelman muk.poistot				-253 432	-253 432

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot				1 215	1 215
Vyörytysmenot				-364 685	-364 685

		Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Käyttöomaisuus				
	Arvo 1.1.		1 794 040	
	Lisäykset		5015	
	Vähennykset			
	Poistot		253 432	
	Arvo 31.12.		1 545 624	

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Vapaa-aikapalveluiden mittarit ja tavoitteet

Tavoite	Pellossa on monipuoliset mahdollisuudet harrastaa ja kokea kulttuurielämyksiä.	
Toteuma	<p>Lasten ja nuorten harraste- ja kerhoryhmien määrällinen tavoitteet on saavutettu vuoden aikana.</p> <p>Ikäihmisille on järjestetty liikunnallisia ryhmiä seniorikerhon ja "sambaamalla syänkunthoon" hankkeen toimesta. Lisäksi iäkköiden asumisyksiköissä järjestetään viikoittain ohjauttua liikuntaa.</p> <p>Keilahalli hallin toiminta on jatkunut 2025. Keilahallin suosio kuntaisten keskuudessa on kasvanut mikä näkyy kävijä määrissä. Keilahallille pyritään järjestämään tapahtumatoimintaa tilauksesta. Keilahallia pidetään kunnan toimesta avoimena kaksi kertaa viikossa ja harrastajat pitävät keilahallia avoinna joka toinen lauantai, vapaaehtois voimin.</p> <p>Kunta osallistuu aktiivisesti kulttuuri- ja vapaa-aika tapahtumien järjestämiseen.</p> <p>Kunta tukee kuntalaisten kulttuuri ja vapaa-aika toimintaa avustuksin ja palkinnoin.</p> <p>Elokuvanäytöksiä on järjestetty suunnitelman mukaisesti.</p>	Valmis
Toimenpide	Keilahallin toimintaa kehitetään palvelemaan kuntalaisten tarpeita.	

Toimenpide	Kunta järjestää harrastus- ja kerhotoimintaa eri-ikäisille asiakasryhmille yhteistyössä Ylitorion kunnan sekä Lapin musiikki- ja tanssiopiston kanssa.			
Toimenpide	Kunta luo edellytyksiä ja edistää kulttuuritapahtumien järjestämistä Pellossa.			
Mittari	Elokuvanäytösten määrä Kunnan-kinossa	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		65	66	86
Mittari	Keilahallin kävijämäärä	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		50	600	1 266
Mittari	Kulttuuri- ja vapaa-ajan tapahtumat, joiden järjestämiseen kunta on osallistunut	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		45	50	20
Mittari	Kunnan järjestämien ikäihmisten liikuntaryhmien määrä	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		7	7	8
Mittari	Kunnan järjestämien lasten ja nuorten harraste-/kerhoryhmien määrä.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		7	12	30
Mittari	Myönnettyjen kulttuuriavustusten ja -palkintojen määrä	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		3	3	3
Mittari	Myönnettyjen liikunta-avustusten ja -palkintojen määrä	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		11	12	7
Tavoite	Nuorisopalveluiden saavutettavuus säilyy hyvällä tasolla			
Toteuma	<p>Nuorisopalvelun toiminta etenee suunnitelman mukaisesti. Nuorisotilat ja kerhot toimivat suunnitellusti koko tarkastelujakson ajan.</p> <p>Nuorisovaltuuston kokoontunut suunnitelman mukaisesti. Nuorisovaltuustovaalit järjestettiin keväällä ja uusi nuorisovaltuusto käynnisti toimintansa elokuussa.</p> <p>Etsivänuorisotyön yhteydenottoja on tavoitearvoa enemmän. Pidempiä asiakassuhteita on muodostunut etsivän ja nuoren välille.</p>			Valmis
Toimenpide	Etsivä nuorisotyö tarjoaa matalan kynnyksen tuen ja ohjauksen palveluita.			
Toimenpide	Kehitetään nuorisopalveluiden toimintaa kuntakeskuksessa sekä sivukylillä.			
Toimenpide	Lapsille ja nuorille järjestetään mielekästä vapaa-ajan toimintaa myös koulujen loma-aikoina.			
Toimenpide	Nuorisotila Symppis palvelee arkisin lasten ja nuorten kokoontumispaikkana.			
Mittari	Etsivän nuorisotyön yhteydenotot	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		3	5	19
Mittari	Nuorisopalveluiden toiminta koulujen talvi-, kesä-, syys- ja joululomien aikana.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		4	4	4
Mittari	Nuorisotila Symppiksen aukiolo-päivät viikon aikana.	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		3	4	4
Mittari	Nuorisovaltuuston kokousten	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma

	määrä koulujen lukuvuoden aikana.	8	8	8
--	-----------------------------------	---	---	---

7.3 Konsernituki

Määrärahat yhteensä

Ulkoinen ja Sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	12 240		12 240	86 562	74 322
TOIMINTAKULUT	-1 105 368		-1 105 368	-912 757	192 611
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 093 128		-1 093 128	-826 195	266 933
Suunnitelman muk.poistot				-55	-55

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot				741 027	741 027
Vyörytysmenot				-50 595	-50 595

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

tavoite	toteuma
<p>Ylläpidetään ja kehitetään entisestään aktiivista vuoropuhelua kunnan sidosryhmien kuten asukkaiden, hyvinvointialueen, yritysten ja mahdollisten yhteistyökumppaneiden kanssa.</p>	<p>Erilaisia kuntalaistilaisuuksia on järjestetty aktiivisesti ja harrastemahdollisuuksiin ja vapaa-ajan viettoon on panostettu.</p>
<p>Kuntalaisten osallistaminen kunnan eri toimintoihin.</p>	<p>Kuntalaiskysely järjestettiin tammikuussa 2025. Kyselyn tulokset julkaistiin helmikuussa Vireä Pello tilaisuudessa.</p> <p>Kuntalaisille järjestettiin laajennetun johtoryhmän avoin kyselytunti teemalla "Mikä puhuttaa Pellossa".</p> <p>Kuntalaistilaisuuksia ja kohtaamisia kuntalaisten kanssa on järjestetty teemoittain, mm. markkinat, seuraforumit, Vireä Pello -tilaisuudet, joulunavaus.</p> <p>Kuntalaisia osallistutettiin kuntastrategia 2026-2029 luomiseen keskustelutilaisuudessa.</p>

Henkilöstö- ja hyvinvointipalvelut

Ulkoinen ja Sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	6 000		6 000	25 170	19 170
TOIMINTAKULUT	-521 698		-521 698	-386 262	135 436
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-515 698		-515 698	-361 091	154 607

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot				308 048	308 048
Vyörytysmenot				-19 645	-19 645

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Henkilöstö- ja hyvinvointipalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Asukkaiden ja kunnassa vierailevien osallistaminen ja vaikuttaminen			
Toteuma	<p>Kuntalaiskysely toteutettiin vuosien 2024 ja 2025 vaihteessa, tulokset analysoitiin ja käytiin läpi kevään 2025 aikana.</p> <p>Laajennetun johtoryhmän ensimmäinen kyselytunti toteutettiin 17.3.2025. Kuntalaiset pystyivät osallistumaan tilaisuuteen joko paikan päällä valtuustosalissa tai etäyhteydellä.</p> <p>Kaikille avoimia osallistavia keskustelevia kuntalaistilaisuuksia toteutettiin kevään aikana toteutettu 3 kertaa: kevätmarkkinat, laajennetun johtoryhmän kyselytunti ja Vireä Pello tilaisuus, jossa aiheena oli hirsikoulun purku ja kuntalaiskyselyn tulosten purku. Syksyn aikana kuntalaisia kohdattiin syysmarkkinoilla, kuntastrategian osallistamistilaisuudessa ja joulumessuilla. Neljän kuntalaistapaamisen tavoitteen sijaista osallistavia tilaisuuksia toteutettiin kuusi kertaa vuoden 2025 aikana.</p> <p>Strategisten hyvinvointitavoitteiden toteutumista selvitettiin kuntalaiskyselyn avulla. Tavoitteesta jäätin.</p> <p>Uusien kuntalaisten kohtaamistilaisuutta ei ole vielä järjestetty.</p>			Valmis
Toimenpide	Järjestetään avoimia tilaisuuksia, joissa kuntalaisilla mahdollisuus tavata luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita. Kevät- ja syysmarkkinat, tonttupäivän tapahtuma.			
Toimenpide	Laajennetun johtoryhmän kyselytunti talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä.			
Mittari	kuntalaiskysely, analysointi ja tulosten läpikäynti	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	1
Mittari	kuntalaistilaisuudet ja kohtaamiset	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		4	4	6
Mittari	Laajennetun johtoryhmän kyselytunti	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	2	1

Mittari	strategisten hyvinvointitavoitteiden toteutuminen kuntalaiskyselyn mukaan	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		50	65	50
Mittari	Uusien kuntalaisten kohtaamislaisuus	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	0
Tavoite	Työntekijätasoisien työhyvinvoinnin kehittäminen			
Toteuma	<p>Kehityskeskusteluita pidettiin edellisvuotta vähemmän, ja tavoitteesta jäätiin.</p> <p>Kehityskeskusteluiden vaikuttavuuskokemus mitattiin vuodenvaihteessa 2025/2026. Tavoitteesta ja lähtöarvosta jäätiin selkeästi.</p>			Valmis
Toimenpide	Esihenkilöiden työhyvinvointikyvykkyyden kehittäminen			
Toimenpide	Henkilöstön työhyvinvointikyvykkyyden kehittäminen			
Mittari	Kehityskeskusteluiden vaikuttavuuskokemus, %	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		86	90	57,7
Mittari	Pidetyt kehityskeskustelut, %	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		69	90	76,5
Tavoite	Organisaatiotasoisien työhyvinvoinnin kehittäminen (konserni)			
Toteuma	<p>Esihenkilöiden kyvykkyyttä mitattu edellisen kerran loppuvuonna 2024. Tämän jälkeen mittausta ei ole uusittu.</p> <p>Esihenkilöistä puolet on tehnyt henkilöstönsä kanssa työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelman. Tavoite jäi toteutumatta.</p> <p>Sairauspoissaoloja oli edellisvuotta vähemmän.</p> <p>Työelämän laatu on selvitetty vuoden vaihteessa 2025/2026, ja se kertoo koko kuntakonsernin tilanteen. Työelämän laatu jäi selkeästi tavoitteesta.</p> <p>Laajan joryn toimintasuunnitelmaa ei ole tehty, koska toimintatapoja muutettiin kauden aikana.</p>			Valmis
Toimenpide	Jatkuva kehittäminen: kehittämissuunnitelman laatiminen, toimenpiteet ja seuranta henkilöstöä osallistamalla			
Toimenpide	Johdon ja esihenkilöiden työhyvinvointikyvykkyyden kehittäminen kuntastrategian mukaisesti			
Toimenpide	Laajan joryn toimintasuunnitelma			
Mittari	Esihenkilöiden kyvykkyys	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		67	69	67
Mittari	Esihenkilökohtainen työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelma	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		3,3	5	3
Mittari	Sairauspoissaoloprosentti (lähtö-taso: kunta)	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		9,1	0	8,2

Mittari	Työelämän laatu (qwl)	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		67,6	69	60,7
Tavoite		Työnantajamielikuva		
Toteuma	<p>Lähtökyselystä saatu työnantajamielikuva on viimeisimmän seurantajakson aikana laskenut, ja tavoitteesta jäätin.</p> <p>Loppuvuonna päättyneiden palvelussuhteiden osalta ei dataa ollut käytettävissä. Tämä johtui kyselylomakepohjan puuttumisesta Microsoftiin siirtymisvaiheessa.</p>	Valmis		
Toimenpide	Pellon kunnan veto- ja pitovoimaisuus työnantajana (konserni) Palvelussuhteen päätyttyä työnantajasuosittele.			
Mittari	lähtökyselystä saatu työnantajamielikuva	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		80	82	70,6
Tavoite		Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen		
Toteuma	<p>Kuntalaisten kokemus kunnan toteuttamista hyvinvointia ja terveyttä edistävästä palveluista selvitettiin kuntalaiskyselyllä, joka toteutettiin vuosien 2024 ja 2025 vaihteessa. Kyselyssä selvitettiin kuntalaisten kokemusta muun muassa reitistöistä, liikuntapaikoista ja kulttuuri- ja liikuntapalveluista.</p> <p>Kuntalaisten kokemus omasta hyvinvoinnista ja terveydestä selvitettiin myös kuntalaiskokemuksella. Kyselyssä selvitettiin elämänhallintaan, yleistä hyvinvoinnin kokemusta, ja elämäntapoja. Kokemus jäi talousarvion tavoitteesta.</p> <p>Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä on tehty laajalaisesti kunnan omien palveluiden kautta, mutta myös yhteistyössä muiden eri toimijoiden kanssa.</p>	Valmis		
Toimenpide	Kuntalaiset osallistuvat kunnan toteuttamiin hyvinvointia ja terveyttä edistäviin palveluihin			
Toimenpide	Kuntalaiskyselyyn vastaaminen			
Toimenpide	Seniorit osallistuvat aktiivisesti seniorikerhotoimintaan			
Mittari	Kuntalaisten kokemus kunnan toteuttamista hyvinvointia ja terveyttä edistävästä palveluista	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	70	56,67
Mittari	Kuntalaisten kokemus omasta hyvinvoinnista ja terveydestä	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	65	50

Hallinto- ja viestintäpalvelut

Ulkoinen ja Sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	600		600	48 709	48 109
TOIMINTAKULUT	-221 520		-221 520	-217 928	3 592
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-220 920		-220 920	-169 219	51 701

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot				172 293	172 293
Vyörytysmenot				-3 074	-3 074

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Hallinto- ja viestintäpalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Myönteinen organisaatiomielikuva			
Toteuma	Myönteiset uutiset viikoittain toteutuneet. Viestintä on ollut positiivista, ajantasaista ja aktiivista.	Valmis		
Toimenpide	organisaation edustajat viestivät positiivisesti, avoimuus lisääntyy ja viestintä on oikeellista			
Mittari	myönteiset viikoittaiset uutiset sisäisessä tai ulkoisessa viestinnässä	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		2	3	3
Tavoite	Kokouskäytäntöjen tehostaminen			
Toteuma	Asianhallintajärjestelmän suorasiirto sähköiseen arkistoon -hanke ei ole vielä alkanut LapIT:n kanssa. Hankkeen toteutukseen odotetaan kustannussyistä toteuttajakumppaneita. Hanke on siirtynyt vuoteen 2026. Taustaselvitystyötä on tehty jo vuoden 2025 puolella. Sähköinen allekirjoitus on otettu käyttöön kunnassa ja tytäryhtiöissä toukokuussa 2025. Sähköinen allekirjoitus on nopeuttanut ja sujuvoittanut kokousasiakirjojen sekä muiden asiakirjojen allekirjoittamista.	Valmis		
Toimenpide	automatisoidaan kokous- ja arkistointiohjelmistoja			
Mittari	hankitaan kokous- ja arkistointiohjelman suorasiirtojärjestelmä sähköiseen arkistoon	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	0
Mittari	hankitaan sähköinen allekirjoitusjärjestelmä	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	1

Talouspalvelut

Ulkoinen ja Sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	5 640		5 640	12 682	7 042
TOIMINTAKULUT	-362 150		-362 150	-308 566	53 584
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-356 510		-356 510	-295 884	60 626
Suunnitelman muk.poistot				-55	-55

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot				260 686	260 686
Vyörytysmenot				-27 876	-27 876

		Talousarvio	Tilinpäätös	Poikkeama
Käyttöomaisuus				
	Arvo 1.1.		368	
	Lisäykset			
	Vähennykset			
	Poistot		55	
	Arvo 31.12.		313	

Strategiset tavoitteet ja niiden toteutuminen

Talouspalveluiden tavoitteet ja mittarit

Tavoite	Tasapainoinen kuntatalous			
Toteuma	Talouden tasapainottamisohjelman valmistui ja valtuusto hyväksyi 11.11.2025 § 78. Tasapainottamisohjelma on pantu täytäntöön. Tasapainottamisohjelman laadinnassa käytettiin apuna ulkopuolista asiantuntijaa.			Valmis
Toimenpide	kunnan taloutta hoidetaan hyvin ja kuntatalous on tasapainossa			
Mittari	laadittu talouden tasapainottamisohjelma	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		0	1	1
Tavoite	Säännöllinen talousraportointi			
Toteuma	Talouden toteumaraportit on tuotu kunnanhallitukselle suunnitellusti 4 kertaa vuodessa ja lisäksi osavuosikatsaus. Yhtiöiden taloustoteuma raportoidaan osavuosikatsauksen yhteydessä ja lisäksi 2 kertaa vuoden aikana.			Valmis
Toimenpide	hyödynnetään Opiferusta säännölliseen ja ennakoivaan talouden seurantaan			
Mittari	säännölliset talousraportit kunnanhallitukselle	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		2	4	5
Mittari	talousraportti tytäryhtiöistä kunnanhallitukselle	Lähtötila	Tavoitetila	Toteuma
		2	3	3

7.4 Tuloslaskelman toteutuminen

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	2 062 900		2 062 900	2 149 808	86 908
Myyntituotot	309 830		309 830	431 632	121 802
Maksutuotot	114 900		114 900	105 366	-9 534
Tuet ja avustukset	354 620		354 620	238 412	-116 208
Muut toimintatuotot	1 283 550		1 283 550	1 374 397	90 847
TOIMINTAKULUT	-12 397 900	142 230	-12 255 670	-11 737 645	518 025
Henkilöstökulut	-5 298 060		-5 298 060	-5 045 686	252 374
Palkat ja palkkiot	-4 287 670		-4 287 670	-4 039 148	248 522
Henkilösivukulut	-1 010 390		-1 010 390	-1 006 538	3 852
Eläkekulut	-892 540		-892 540	-849 910	42 630
Muut henkilösivukulut	-117 850		-117 850	-156 628	-38 778
Palvelujen ostot	-4 666 608	160 130	-4 506 478	-4 355 132	151 346
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 053 802	-17 900	-1 071 702	-1 162 482	-90 780
Avustukset	-482 630		-482 630	-432 774	49 856
Muut toimintakulut	-896 800		-896 800	-741 572	155 228
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10 335 000	142 230	-10 192 770	-9 587 837	604 933
VEROTULOT	8 027 000		8 027 000	7 523 726	-503 274
VALTIONOSUUDET	2 715 950		2 715 950	2 911 965	196 015
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	233 000		233 000	236 925	3 925
Korkotuotot	24 000		24 000	20 247	-3 753
Muut rahoitustuotot	301 550		301 550	277 078	-24 472
Korkokulut	-90 800		-90 800	-60 055	30 745
Muut rahoituskulut	-1 750		-1 750	-345	1 405
VUOSIKATE	640 950	142 230	783 180	1 084 779	301 599
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 291 000		-1 291 000	-1 274 070	16 930
Suunnitelman muk.poistot	-1 120 000		-1 120 000	-1 068 696	51 304
Arvonalentumiset	-171 000		-171 000	-205 373	-34 373
TILIKAUDEN TULOS	-650 050	142 230	-507 820	-189 291	318 529
VARAUSTEN JA RAH.MUUTOKSET	52 300		52 300	52 300	
Poistoeron muutos	52 300		52 300	52 300	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-597 750	142 230	-455 520	-136 991	318 529

	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
Vyörytystulot				2 634 019	2 634 019
Vyörytysmenot				-2 634 019	-2 634 019

Ulkoinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
VEROTULOT	8 027 000		8 027 000	7 523 726	-503 274
Kunnan tulovero	5 856 000		5 856 000	5 314 621	-541 379
Kiinteistövero	1 264 000		1 264 000	1 284 139	20 139
Osuus yhteisöveron tuotosta	907 000		907 000	924 966	17 966

Kunnan verotulon määräytymisperusteet				
Verovuosi	Tulovero- prosentti	Verotettava tulo milj. €	Muutos %	
2019	21,25	46,59	1,2	
2020	21,25	47,50	1,9	
2021	21,25	48,99	3,1	
2022	21,25	50,15	2,4	
2023	8,61	55,40	10,5	
2024	9,00	58,10	4,9	
2025	9,00	61,19	5,3	

Kiinteistöveroprosentit					
Verovuosi	Vakituinen asuinrak.	Yleinen	Muut asuinrak.	Maapohja	Voimalait.
2019	0,41	1,25	1,2	1,3	3,0
2020	0,41	1,25	1,2	1,3	3,0
2021	0,41	1,25	1,2	1,3	3,0
2022	0,41	1,25	1,2	1,3	3,1
2023	0,41	1,25	1,2	1,3	3,1
2024	0,41	1,25	1,2	1,3	3,1
2025	0,41	1,25	1,2	1,3	3,1

Ulkoinen	TA 2025	Ta muutokset	Ta muut. jälkeen	TP 2025	Poikkeama
VALTIONOSUUDET	2 715 950		2 715 950	2 911 965	196 015
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ml.tasaukset)	2 564 910		2 564 910	2 575 115	10 205
Harkinnanvar.valt.os.korotus					
Verotulomenetysten kompen- saati	469 000		469 000	441 791	-27 209
Opetus-ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-317 960		-317 960	-104 941	213 019

7.5 Investointiosan toteutuminen

		Alkuper. talous- arvio	Talous- arvio muutoks.	Talous- arvio muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poikkea- ma
KUNNANHALLITUS						
Arvopaperien hankinta	Menot	-50 000		-50 000	-3	49 998
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-50 000	0	-50 000	-3	49 998
Maan hankinta	Menot	-50 000	24 760	-25 240	0	25 240
	Tulot	0	0	0	6 843	6 843
	Netto	-50 000	24 760	-25 240	6 843	32 083
ELINVOIMAN EDISTÄMINEN						
Moottorikelkka	Menot	-15 000		-15 000	-14 264	735
Koulun ICT	Menot	-20 000		-20 000	-19 803	197
Koulukeskus, yläkoulu ja hirsipuoli	Menot	-80 000		-80 000	-57 498	22 502
Varavoimalaitteet	Menot	-210 000		-210 000	-48 557	161 443
Toimintakeskus, vesikate	Menot	-50 000		-50 000		50 000
Asemakaavatiet	Menot	-140 000	-31 460	-171 460	-178 312	-6 851
Jätevedenpuhdistamo, Haikaraniemi	Menot		-37 000	-45 000	-75 002	-30 002
Valkeajärven uimarannan kehittäminen	Menot	-20 000		-20 000	-8 534	11 466
Kyläkuvan kehittämiseen liittyvä rakentaminen	Menot	-50 000		-50 000		50 000
Ritavalkean vesihuolto ja jätevedenpuhdist.	Menot		-48 000	-48 000	-48 596	-596
Tulvasuojaus	Menot	-100 000		-100 000		100 000
Miekojärven matkailuinvestoinnin vesihuolto	Menot	0	-15 000	-15 000		15 000
Muu talonrakennus	Menot	-60 000	54 700	-5 300	0	5 300
Muu julkinen käyttöomaisuus	Menot	-60 000	52 000	-8 000	0	8 000
Sitovat määrärahat/		-905 000	0	-913 000	-443 726	469 274
tuloarviot yhteensä		0	0	0	6 843	6 843

Investointeja toteutettiin maltillisesti alkuperäiseen talousarvioon nähden -905 000 euroa ja toteuma -443 726 euroa.

Isoimmat poikkeamat, jotka eivät toteutuneet olivat Arvopapereiden hankkimattomuus, varavoimalaitteita hankittiin vain kaksi, koulukeskus kokonaisuudesta rakennettiin vain puretun osan päätyseinä, toimintakeskukseen vesikatetta ei tehty, kyläkuvan kehittämistä ei tehty, tulvasuojausta ei tehty.

Haikaranniemen jätevedenpuhdistamo oli uusi kohde.

7.6 Rahoituslaskelman toteutuminen

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	640 960		783 190	1 084 779	301 589
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-905 000	-8 000	-913 000	-450 569	462 431
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pys. vastaavien hyödykk. luov.tulot				6 843	
Toiminta ja investoinnit, netto	-264 040		-129 810	641 053	770 863
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset	50 000		50 000	50 000	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-192 670		-192 670	-192 662	8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	300 000		300 000	0	-300 000
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-106 710		27 520	498 391	470 871

7.7 Talousarvion sitovat määrärahat ja tuloarviot

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA, 1000 €	Määrärahat				Tuloarviot		
	Sito-	Ta +	Toteu-	Poik-	Ta +	Toteu-	Poik-
	vuus	muu- toks.	tuma	keama	muu- toks.	tuma	keama
KÄYTTÖTALOUSOSA							
Kunnan johtamisen palvelut	N	392	398	7	2	16	15
Ympäristö- ja asumispalvelut	N	3 202	3 065	-137	1 484	1 539	55
Elinvoima- ja yrityspalvelut	N	1 084	997	-87	98	96	-2
Varhaiskasvatuspalvelut	N	1 446	1 287	-159	132	99	-33
Koulutuspalvelut	N	4 456	4 492	36	215	157	-58
Vapaa-ajan palvelut	N	569	528	-41	120	100	-20
Henki- löst ö- ja hy- vin- voin- ti- pal- ve- lut	N	522	382	-139	6	25	19
Hal- linto - ja vies- tin- tä- pal- ve- lut	N	222	218	-4	1	49	48
Talouspalvelut	N	362	306	-56	3	4	0
TULOSLASKELMAOSA							
Verotulot	B				8 027	7 524	-503
Valtionosuudet	B				2 716	2 912	196
Korkotulot	B				24	20	-4
Muut rahoitustuotot	B				302	277	-25
Korkomenot	B	91	60	-31			
Muut rahoitusmenot	B	2	0	-2			
INVESTOINTIOSA							
Kunnanhallitus							
Maanhankinta	N	25	0	-25	0	7	7

Arvopaperien hankinta	N	50	0	-50	0	0	0
Moottorikelkka	N	15	14	-1			
Koulun ICT	N	20	20	0			
Koulukeskus, yläkoulu ja hirsipuoli	N	80	57	-23			
Varavoimalaitteet	N	210	49	-161			
Toimintakeskus, vesikate	N	50	0	-50			
Asemakaavatiet	N	172	178	6			
Jätevedenpuhdistamo, Haikaraniemi	N	45	75	30			
Valkeajärven uimarannan kehittäminen	N	20	9	-11			
Kyläkuvan kehittämiseen liittyvä rakentaminen	N	50	0	-50			
Ritavalkean vesihuolto ja jätevedenpuhdistamo	N	48	49	1			
Tulvasuojaus	N	100	0	-100			
Miekojärven matkailuinvestoinnin vesihuolto	N	15	0	-15			
Muu talonrakennus	N	5	0	-5			
Muu julkinen käyttöomaisuus	N	8	0	-8			

RAHOITUSOSA							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys	B	0	0	0			
Antolainasaamisten vähennys	B				50	50	0
Lainakannan muutokset							
Pitkäaik. lainojen lisäys	B				0	0	0
Pitkäaik.lainojen vähennys	B	193	193	0			
Lyhytaik. lainojen muutos	N				300	0	-300
Oman pääoman muutokset					0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen					-27	-498	-471
YHTEENSÄ		13 452	12 377	-1 075	13 453	12 377	-1 076

N=sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

B=bruttomääräraha/-tuloarvio

8 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

8.1 Tuloslaskelma

KUNNAN TULOSLASKELMA/ULKAINEN	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
TOIMINTATUOTOT	2 084 797,79	2 191 154,20
Myyntituotot	380 514,80	420 134,07
Maksutuotot	105 366,25	105 111,84
Tuet ja avustukset	238 411,91	325 053,70
Muut toimintatuotot	1 360 504,83	1 340 854,59
TOIMINTAKULUT	-11 672 634,53	-11 455 289,35
Henkilöstökulut	-5 045 685,83	-5 152 947,40
Palkat ja palkkiot	-4 039 148,13	-4 108 495,68
Henkilösivukulut	-1 006 537,70	-1 044 451,72
Eläkekulut	-849 910,04	-939 669,72
Muut henkilösivukulut	-156 627,66	-104 782,00
Palvelujen ostot	-4 313 144,55	-3 950 234,50
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 153 351,38	-1 188 128,30
Avustukset	-432 773,71	-315 980,81
Muut toimintakulut	-727 679,06	-847 998,34
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 587 836,74	-9 264 135,15
VEROTULOT	7 523 725,59	7 511 379,63
VALTIONOSUUDET	2 911 965,00	2 144 457,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	236 924,81	365 535,38
Korkotuotot	20 246,76	37 186,69
Muut rahoitustuotot	277 078,12	423 816,73
Korkokulut	-60 054,77	-93 348,37
Muut rahoituskulut	-345,30	-2 119,67
VUOSIKATE	1 084 778,66	757 236,86
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 274 069,66	-1 116 542,88
Suunnitelman muk.poistot	-1 068 696,33	-1 116 542,88
Arvonalentumiset	-205 373,33	
TILIKAUDEN TULOS	-189 291,00	-359 306,02
VARAUSTEN JA RAH.MUUTOKSET	52 300,00	52 300,00
Poistoeron muutos	52 300,00	52 300,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-136 991,00	-307 006,02

8.2 Rahoituslaskelma

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 084 778,66		757 236,86	
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	1 084 778,66	0,00	757 236,86
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-450 569,26		-400 032,93	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		29 980,00	
Pysyvien vastaavien hyödykk.luovutustulot	6 842,91	-443 726,35	0,00	-370 052,93
Toiminnan ja investointien rahavirta	641 052,31		387 183,93	
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0,00		0,00	
Antolainasaamisten vähennykset	50 000,00		70 000,00	
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-192 662,00		-192 662,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-192 662,00	0,00	-192 662,00
Oman pääoman muutokset	0,00		0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-9 588,53		1 195,37	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Saamisten muutos	-426 965,03		355 194,09	
Korottomien velkojen muutos	256 982,33	-179 571,23	-116 085,36	240 304,10
Rahoituksen rahavirta	-322 233,23		117 642,10	
Rahavarojen muutos	318 819,08		504 826,03	
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	1 036 146,00		717 326,92	
Rahavarat 1.1.	717 326,92	318 819,08	212 500,89	504 826,03

8.3 Tase

VASTAAVAA	2025	2024
A. PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	0,00	0,00
2. Muut pitkävaikutteiset menot	44 058,35	52 358,91
3. Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	44 058,35	52 358,91
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 738 327,22	1 745 170,13
2. Rakennukset	7 618 147,42	8 385 929,23
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 728 979,43	1 830 004,85
4. Koneet ja kalusto	50 986,31	44 386,87
5. Muut aineelliset hyödykkeet	38 477,97	38 477,97
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	147 544,54	100 539,09
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	11 322 462,89	12 144 508,14
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	3 278 211,60	3 278 209,10
3. Muut lainasaamiset	690 000,00	740 000,00
4. Muut saamiset	66 089,00	66 089,00
Sijoitukset yhteensä	4 034 300,60	4 084 298,10
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	42 336,01	42 436,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	42 336,01	42 436,01
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	0,00	0,00
2. Lainasaamiset	201 000,00	18 750,00
3. Muut saamiset		
4. Siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	201 000,00	18 750,00
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	238 664,36	171 015,59
2. Lainasaamiset	297 745,00	193 970,00
3. Muut saamiset	110 539,75	123 568,25
4. Siirtosaamiset	374 491,67	288 171,91
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 021 440,78	776 725,75
III Rahoitusarvopaperit		
1. Osakkeet ja osuudet	1 900,52	1 900,52
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset		
4. Muut arvopaperit		
Rahoitusarvopaperit yhteensä	1 900,52	1 900,52
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 036 146,00	717 326,92
VASTAAVAA YHTEENSÄ	17 703 645,15	17 838 304,35

VASTATTAVAA	2025	2024
A. OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	11 715 273,38	11 715 273,38
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 156 443,46	2 463 449,48
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-136 991,00	-307 006,02
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 734 725,84	13 871 716,84
C PAKOLLISET VARAUKSET		
2. Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	0,00	0,00
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	461 983,33	514 283,33
2. Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	461 983,33	514 283,33
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	28 219,54	37 908,07
3. Muut toimeksiantojen pääomat		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	28 219,54	37 908,07
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	1 670 113,00	1 862 775,00
4. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Saadut ennakot	0,00	0,00
6. Ostovelat		
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat		
8. Siirtovelat		
Pitkäaikainen yhteensä	1 670 113,00	1 862 775,00
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	192 662,00	192 662,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
5. Saadut ennakot	265,43	335,45
6. Ostovelat	636 866,02	496 598,30
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	125 448,62	142 498,82
8. Siirtovelat	853 361,37	719 526,54
Lyhytaikainen yhteensä	1 808 603,44	1 551 621,11
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 478 716,44	3 414 396,11
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17 703 645,15	17 838 304,35

8.4 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot	5 443 723	5 757 020
Toimintakulut	-15 989 220	-15 998 779
Toimintakate	-10 545 496	-10 241 760
Verotulot	7 501 370	7 489 004
Valtionosuudet	4 486 074	3 791 580
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17 204	27 820
Muut rahoitustuotot	278 461	430 786
Korkokulut	-154 515	-236 608
Muut rahoituskulut	-804	-4 771
Vuosikate	1 582 293	1 256 051
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 174 573	-1 648 239
Satunnaiset erät	0	38 346
Tilikauden tulos	-592 280	-353 842
Tilinpäätössiirrot	3 481	4 141
Tilikauden verot	-33 157	-12 572
Vähemmistöosuudet	4 098	10 047
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-617 858	-352 226

Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 582 293		1 246 831	
Satunnaiset erät	0		38 346	
Tilikauden verot	-33 157		-12 572	
Tulorahoituksen korjaukset	<u>6 376</u>	1 555 513	<u>-70</u>	1 272 536
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-588 865		-601 457	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0		29 980	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonnousut	<u>399 483</u>	<u>-189 381</u>	<u>1 840</u>	<u>-569 637</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 366 132		702 899
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0		0	
Antolainasaamisten vähennykset	68 505	68 505	70 000	70 000
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	195 500		0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-576 081		-650 582	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>66 346</u>	<u>-314 236</u>	<u>-6 146</u>	<u>-656 728</u>
Oman pääoman muutokset		0		0
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-11 047		221	
Vaihto-omaisuuden muutos	494		-6 212	
Saamisten muutos	-446 468		757 551	
Korottomien velkojen muutos	<u>-119 016</u>	<u>-576 037</u>	<u>-263 029</u>	<u>488 531</u>
Rahoituksen rahavirta		-821 768		-98 197
Rahavarojen muutos		544 364		604 702
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	2 944 114		2 399 750	
Rahavarat 1.1.	2 399 750	544 364	1 795 048	604 702

VASTAAVAA	2025	2024
A. PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	7 589	8 138
2. Muut pitkävaikutteiset menot	99 937	110 400
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	107 526	118 538
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	1 833 728	1 843 470
2. Rakennukset	11 507 814	13 128 023
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 794 633	1 883 885
4. Koneet ja kalusto	343 955	355 935
5. Muut aineelliset hyödykkeet	42 753	201 720
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	170 668	194 691
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	15 693 552	17 607 724
III Sijoitukset		
3. Muut osakkeet ja osuudet	964 341	1 190 762
4. Muut lainasaamiset	140 462	
5. Muut saamiset	74 719	74 719
Sijoitukset yhteensä	1 179 522	1 265 481
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	42 336	42 436
3. Muut toimeksiantojen varat	284 424	355 143
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	326 760	397 579
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	40 702	41 197
4.	0	0
Vaihto-omaisuus yhteensä	40 702	41 197
II Saamiset		
1. Myyntisaamiset	5 813	0
3. Muut saamiset	332	0
Pitkäaikaiset saamiset	6 146	0
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	636 551	394 571
2. Lainasaamiset	162 280	81 470
3. Muut saamiset	146 696	183 455
4. Siirtosaamiset	437 919	335 177

	Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 383 446	994 673
	Saamiset yhteensä	1 389 591	994 673
III	Rahoitusarvopaperit		
	1. Osakkeet ja osuudet	1 901	1 901
	2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	
	4. Muut arvopaperit	202 791	202 771
	Rahoitusarvopaperit yhteensä	204 691	204 672
IV	Rahat ja pankkisaamiset	2 739 422	2 195 078
	VASTAAVAA YHTEENSÄ	21 681 767	22 824 942
VASTATTAVAA			
A.	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	11 715 273	11 715 273
II	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	22 567	22 567
III	Muut omat rahastot	65 802	69 283
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä)	2 505 089	2 835 251
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-617 858	-352 225
	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	13 690 873	14 290 150
	VÄHEMMISTÖOSUUDET	157 822	151 900
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
	1 Valtion toimeksiannot	210 078	278 821
	2 Lahjoitusrahastojen pääomat	1 248	1 357
	3 Muut toimeksiannotjen pääomat	100 540	113 554
	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	311 866	393 731
E	VIERAS PÄÄOMA		
I	Pitkäaikainen		
	2. Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	4 384 692	4 750 526
	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	70 000
	5. Saadut ennakot	1 500	1 500
	Pitkäaikainen yhteensä	4 386 192	4 822 026
II	Lyhytaikainen		
	1. Lainat julkisyhteisöiltä	0	-4 760
	2. Lainat rahoitus- ja vakuuslaitoksilta	438 071	536 336
	3. Lainat konsernihteisöiltä	52 353	0
	5. Saadut ennakot	12 347	201 871
	6. Ostovelat	967 562	799 069
	7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	404 506	412 635
	8. Siirtovelat	1 260 176	1 221 986

Lyhytaikainen yhteensä	3 135 013	3 167 136
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 521 206	7 989 161
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	21 681 767	22 824 942

Vertailuvuoden 2024 luvut on korjattu vastaamaan tilinpäätöstä 2024.

9 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Käyttöomaisuuden perusparannusmeno lisätään poistamattomaan hankintamenoon, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoonsa tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno määräisenä.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.
Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätökset ovat keskenään vertailukelpoisia.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, kunnan osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Kunnan ja kuntayhtymien taseessa olevat poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Konsernin tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätökset ovat keskenään vertailukelpoisia.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen poistoperusteista kunnan tilinpäätöksessä

Suunnitelman mukaiset poistot; poistomenetelmät ja poistoajat 1.1.2013 lukien

Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto
Kehittämismenot	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	2 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Atk-ohjelmistot	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet	Tasapoisto
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	25 vuotta
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	20 vuotta
Kirjastot, kiviset	30 vuotta
Kirjastot, puiset	25 vuotta
Koulurakennukset, kiviset	25 vuotta
Koulurakennukset, puiset	20 vuotta
Päiväkodit, kiviset	25 vuotta
Päiväkodit, puiset	20 vuotta
Sairaalarakennukset, kiviset	25 vuotta

Sairaalarakennukset, puiset	20 vuotta
Palvelukodit, kiviset	25 vuotta
Palvelukodit, puiset	20 vuotta
Paloasemat, kiviset	30 vuotta
Paloasemat, puiset	25 vuotta
Uimahalli	20 vuotta
Liikuntahallit, kiviset	25 vuotta
Liikuntahallit, puiset	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset, kiviset	25 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset, puiset	20 vuotta
Urheilukenttien huoltorakennukset	25 vuotta
Virkistysalueen mökit/saunamökit	30 vuotta
Matkailu- ja myymälärakennukset, kiviset	25 vuotta
Matkailu- ja myymälärakennukset, puiset	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset, kiviset	25 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset, puiset	20 vuotta
Keskuskeittiö	25 vuotta
Pesula	20 vuotta
Varastot, kiviset	15 vuotta
Varastot, puiset	10 vuotta
Asuinrakennukset, kiviset	35 vuotta
Asuinrakennukset, puiset	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Menojäännöspoisto
Kadut, tiet ja puistot	20%
Sillat, laiturit ja uimalat	25%
Muut maa- ja vesirakenteet	20%
Vedenjakeluverkosto	10%
Viemäriverkko	10%
Kaukolämpöverkko	15%
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	20%
Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	22%
Maakaasuverkko	15%
Muut putki- ja kaapeliverkot	20%
Sähkö-, vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	25%
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	20%
Liikenteen ohjauslaitteet	25%
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	25%
Koneet ja kalusto	Tasapoisto
Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	

Luonnonvarat

Käytön mukainen poisto

Toimintatuotot palveluittain	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Kunnan johtamisen palvelut			16 256,78	89 085,10
Ympäristö ja asumispalvelut			1 538 948,12	1 555 410,00
Elinvoima- ja yrityspalvelut			96 059,19	126 830,79
Varhaiskasvatuspalvelut			98 724,73	138 159,05
Koulutuspalvelut			157 243,57	134 495,18
Vapaa-ajan palvelut			100 133,95	86 686,22
Henkilöstö- ja hyvinvointipalvelut			25 170,46	21 480,82
Hallinto- ja viestintäpalvelut			48 709,10	18 594,90
Talouspalvelut			3 551,89	20 412,14
Elinvoiman edistäminen	5 443 723,25	5 757 019,62		
Toimintatuotot yhteensä	5 443 723,25	5 757 019,62	2 084 797,79	2 191 154,20

Verotulojen erittely/Ulkoinen	2025	2024
VEROTULOT	7 523 725,59	7 511 379,63
Kunnan tulovero	5 314 620,51	5 406 433,08
Kiinteistövero	1 284 139,17	1 211 096,52
Osuus yhteisöveron tuotosta	924 965,91	893 850,03

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2 575 115,00	1 888 129,00	2 575 115,00	1 888 129,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus(+/-)	1 441 044,00	1 316 112,00	1 441 044,00	1 316 112,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-104 941,00	-414 712,00	-104 941,00	-414 712,00
Verotulomenetysten korvaus	441 791,00	671 040,00	441 791,00	671 040,00
Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen yksikköhintarahoitus	1 574 108,70	1 647 123,36	0,00	0,00
Kotikuntakorvaukset				0,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	4 486 073,70	3 791 580,36	2 911 965,00	2 144 457,00

Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	121 414,74	164 819,66
Muiden palvelujen ostot	4 191 729,81	3 785 414,84
Palvelujen ostot yhteensä	4 313 144,55	3 950 234,50

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		
	2025	2024
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	6 376,29	0,00
Rakennusten myyntivoitot	0,00	0,00
Muut myyntivoitot	0,00	0,00
Myyntivoitot yhteensä	6 376,29	0,00
Muut toimintakulut		
Maa ja vesialueiden myyntitappiot	259,20	0,00
Rakennusten myyntitappiot	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	259,20	0,00

Osinkotuottojen ja muiden rahoitustuottojen erittely		
	2025	2024
Osinkotuotot muista yhteisöistä	3 754,34	
Tornionlaakson Sähkö Oy	101 354,00	199 483,10
Pellon Sähkö Oy	169 875,00	215 175,00
Apetit Oyj	750,00	750,00
UPM Kymmene Oyj	390,00	390,00
Osuuskunta Metsäliitto	396,00	468,00
Muut rahoitustuotot	20 805,54	44 737,32
Yhteensä	297 324,88	416 266,10

Osinkotuotot muista yhteisöistä; Turtolan yhteismetsä ja Pellon kylän yhteismetsä.

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vaikutteiset menot	Keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.2025		52 358,91		52 358,91
Lisäykset tilikauden aikana		0,00		0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella		0,00		0,00
Vähenn. tilikauden aikana				0,00
Siirto erien välillä				0,00
Tilikauden poisto		8 300,56		8 300,56
Arvonlennukset ja niiden palautukset				0,00
Poistamaton hankintameno 31.12		44 058,35		44 058,35
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	0,00	44 058,35	0,00	44 058,35

	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalustot	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.2025	1 745 170,13	8 385 929,23	1 830 004,85	44 386,87	38 477,97	100 539,09	12 144 508,14
Lisäykset tilikauden aikana				14 264,47		436 302,29	450 566,76
Rahoitusosuudet tilikaudella							0,00
Vähenn. tilikauden aikana	6 842,91						6 842,91
Siirto erien välillä		116 180,46	253 313,63	19 802,75		389 296,84	0,00
Tilikauden poisto		883 962,27	354 339,05	27 467,78			1 265 769,10
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Poistamaton hankintameno 31.12	1 738 327,22	7 618 147,42	1 728 979,43	50 986,31	38 477,97	147 544,54	11 322 462,89
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	1 738 327,22	7 618 147,42	1 728 979,43	50 986,31	38 477,97	147 544,54	11 322 462,89

Maa-ja vesialueet erittely		
	2025	2024
Maa-ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	77 428,08	77 428,08
Muut maa-ja vesialueet	1 660 899,14	1 667 742,05
Maa-ja vesialueet yhteensä	1 738 327,22	1 745 170,13

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset							
	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet	Kunta- yhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist. yht.	Muut osak- keet ja osuudet	Saamiset ty- täryhteisöt	Muut saa- miset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 994 050,74	451 087,02	171 955,34	661 116,00	740 000,00	66 089,00	4 084 298,10
Tilinavaus / kuntayhtymän lakkaaminen							0,00
Lisäykset	2,50						2,50
Vähennykset					50 000,00		50 000,00
Siirrot erien välillä							0,00
Hankintameno 31.12.	1 994 053,24	451 087,02	171 955,34	661 116,00	690 000,00	66 089,00	4 034 300,60
Tilikauden poisto							
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	1 994 053,24	451 087,02	171 955,34	661 116,00	690 000,00	66 089,00	4 034 300,60

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt							
Nimi	Kotipaikka	Kunnan- omistus- osuus %	Konsernin- omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 €) eli- minoimattomista pääomista			
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta	
Tytäryhteisöt							
Kiinteistö Oy Pellon Vuokra-asunnot	Pello	100,00	100,00	-6	3 422	-518	
Asunto Oy Mukanvainio	Pello	60,25	60,25	165	29	0	
Pellon Kehitys Oy	Pello	80,00	80,00	52	25	1	
Pellon Serviisi Oy	Pello	99,00	99,00	448	397	108	
Pellon Energia Oy	Pello	100,00	100,00	768	330	23	
Vihreä Pysäkki Oy	Pello	100,00	100,00	-94	606	-32	
Pellon Laskettelurinteet Oy	Pello	88,64	88,64	120	40	19	
Yhteensä				1 452	4 849	-399	
Kuntayhtymät							
Lapin liitto	Rovaniemi	2,07	2,07	45	15	-1	
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	Tornio	5,90	5,90	1 854	229	-9	
Yhteensä				1 898	244	-9	
Osakkuusyhteisöt, yhdistelemättömät							
Asunto Oy Äijänmäki	Pello	33,16	33,16				
Blue Ica Art Pello Oy -toiminta keskeytetty	Pello	48,78	48,78				
0,00				3 350	5 093	-409	

Saamisten erittely	Kunta	
	2025	2024
Pitkäaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä		
Lainasaamiset	201 000,00	18 750,00
Lyhtyaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	140 030,23	86 721,05
Lainasaamiset	135 500,00	112 500,00
Muut saamiset	0	0
Siirtosaamiset	40 769,86	40 246,41
Yhteensä	316 300,09	239 467,46
Saamiset kuntayhtymiltä		
Myyntisaamiset	1 061,73	1 016,55
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0	0
Yhteensä	1 061,73	1 016,55
Saamiset osakkuusyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0	0
Yhteensä	0	0
Saamiset muut		
Myyntisaamiset	97 572,40	83 277,99
Lainasaamiset	162 245,00	81 470,00
Muut saamiset	110 539,75	123 568,25
Siirtosaamiset	333 721,81	247 925,50
Yhteensä	704 078,96	536 241,74
Saamiset yhteensä	1 222 440,78	795 475,75

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0	0		
Lyhtyaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	40 769,86	20492,81	40 769,86	40 246,41
Kelan korvaus työterveydenhuol- lostasta	18 575,25	21 758,57	17 638,79	21 758,57
Eu-tuet ja avustukset	57 565,89	52 912,43	52 912,43	52 912,43
Muut tulojäämät	321 007,66	240 013,00	263 170,59	173 254,50
Tulojäämät yhteensä	437 918,66	335 176,81	374 491,67	288 171,91
Lyhtyaikaiset siirtosaamiset yhteensä	437 918,66	335 176,81	374 491,67	288 171,91

Rahoitusarvopaperit	Kunta
----------------------------	--------------

	2025	2024
Osakkeet ja osuudet		
Apetit		
Markkina-arvo	13 850,00	13 950,00
Kirjanpitoarvo	1 681,88	1 681,88
Erotus	12 168,12	12 268,12
UPM-Kymmene		
Markkina-arvo	6 445,40	6 905,60
Kirjanpitoarvo	218,64	218,64
Erotus	6 226,76	6 686,96
Erotus yhteensä	18 394,88	18 955,08
Rahoitusarvopaperit yhteensä	1 900,52	1 900,52

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	11 715 273,38	11 715 273,38	11 715 273,38	11 715 273,38
Tilinavaus	0	0		
Lisäys	0	0		
Vähennys	0	0		
Peruspääoma 31.12.	11 715 273,38	11 715 273,38	11 715 273,38	11 715 273,38
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahassto 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahassto 31.12.				
Säätiöiden ja yhdistysten rahastot	22 566,74	22 566,74		
Muut omat rahastot 1.1.	66 269,00	66 269,00		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.				
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta				
Vahinkorahaston pääoma 31.12.				
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	65 802,12	69 283,46		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2 835 251,16	2 914 505,00	2 156 443,46	2 463 449,48
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2 505 088,57	2 835 251,16	2 156 443,46	2 463 449,48
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-617 857,74	-352 225,15	-136 991,00	-307 006,02
Oma pääoma yhteensä	13 690 873,07	14 290 149,59	13 734 725,84	13 871 716,84

Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat,
jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

1.1.2031 tai sen jälkeen erääntyvät velat	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 152 837,00	1 275 063,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>1 152 837,00</i>	<i>1 275 063,00</i>

Kuntatodistusohjelma	2025	2024
Kuntatodistusohjelma 1 680 000 euroa OKO	0,00	0,00
Osuuspankkien Keskusosuuspankki Oyj:n kanssa		
Kuntatodistusohjelma 5 000 000 euroa Kuntarahoitus Oyj:n kanssa	0,00	0,00
<i>Kuntatodistusohjelma yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunt	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu vastuu	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Vieras pääoma		
	2025	2024
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	99 826,51	84 311,12
Velat kuntayhtymille		
Ostovelat	0,00	0,00
Velat osakkuusyhteisöille		
Ostovelat	3 641,00	0,00
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>103 467,51</i>	<i>84 311,12</i>

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024

Lyhtyaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	129 472,57	68 628,30	129 472,57	68 628,30
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	772 560,85	746 231,40	556 183,82	496 744,12
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	106 133,92	30 855,95	106 103,92	68 986,56
Korkojaksotukset	-8 785,19	9 177,33	5 110,93	9 177,33
Muut menojäämät	260 793,52	367 092,93	56 490,13	75 339,13
Lyhtyaikaiset siirtovelat yhteensä	1 260 175,67	1 221 985,91	853 361,37	718 875,44
Siirtovelat yhteensä	1 260 175,67	1 221 985,91	853 361,37	718 875,44

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	46 948,82	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	937 143,13	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	0,00	937 143,13	0,00	0,00

Vastuusitoumukset				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	6 329 253,36	6 329 253,36	6 329 253,36	6 329 253,36
Jäljellä oleva pääoma	2 942 510,11	3 238 363,41	2 942 510,11	3 238 363,41
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3 118 000,00	3 118 000,00	3 118 000,00	3 118 000,00
Jäljellä oleva pääoma	2 312 500,00	2 462 500,00	2 312 500,00	2 462 500,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2025	2024
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta	29 640 591,00	28 114 106,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	37 939,00	30 169,00

Rakennusurakoiden vakuudet		
	2025	2024
Rakennusurakoiden vakuustalletukset ja pankkitakaukset	0,00	1 120,00

Muut vakuudet		
	2025	2024
	0,00	0,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
	2025	2024
Kiinteistöjen uudisrakentamisen ja perusparantamisen menot		
Arvonlisäveron palautusvastuu	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

Pellon kunta

y-tunnus 0193729-2

Kohdekohtaiset tiedot käyttö- ja luovutusrajoituksista

Rakennuksen osoite	Lainalaji	Investointi-avustus	Käyttö- ja luov.raj. voimassa	Käyttö- ja luovutusrajoitukset	Jatko-rajoitus	Vuokranmääritys-rajoitus	Erityisryhmien käyttöraaj.	Erityisryhmien käyttöraaj.	Asukasvalinta-rajoitus
Vuorelantie 5-7	Korkotuki	Kyllä	Kyllä	15.11.2052		15.11.2052	12.12.2032	erityisvuokra-asumishanke	15.11.2052

Kiinteistö Oy Pellon vuokra-asunnot

Y-tunnus 1438295-1

Kohdekohtaiset tiedot käyttö- ja luovutusrajoituksista

Rakennuksen osoite	Lainalaji	Investointi-avustus	Käyttö- ja luov.raj. voimassa	Käyttö- ja luovutusrajoitukset	Jatko-rajoitukset	Vuokranmääritys-rajoitukset	Erityisryhmien käyttöraaj.	Asukasvalinta-rajoitus
Kotitie 3	Korkotuki	Kyllä	Kyllä	14.11.2046		4.12.2036	erityisvuokra-asumishanke	huonokuntoiset vanhukset
Kyröntie 11	Korkotuki	Ei	Kyllä	14.8.2043		14.8.2043	normaali-vuokra-asunto-hanke	asuminen
Kyröntie 9	Arava	Ei	Kyllä	20.10.2043		18.11.2028	normaali-vuokra-asunto-hanke	asuminen
Tukitie 4	Arava	Ei	Kyllä	1.11.2039		5.1.2025	erityisvuokra-asumishanke	ikäihmiset
Varsitie 7	Arava	Ei	Kyllä	2.5.2041		27.5.2026	normaali-vuokra-asunto-hanke	asuminen
Petäjätie 5 ja 7	Arava	Ei	Kyllä	26.2.2027		Päiv.kesken	normaali-vuokra-asunto-hanke	asuminen
Petäjätie 5 ja 7	Arava	Ei	Kyllä	26.2.2027		Päiv.kesken	normaali-vuokra-asunto-hanke	asuminen
Lapintie 23	Arava	Ei	Kyllä	27.5.2030		30.11.2025	normaali-vuokra-asunto-hanke	asuminen
Lapintie 23	Arava	Ei	Kyllä	27.5.2030		30.11.2025	normaali-vuokra-asunto-hanke	asuminen
Oksatie 2	Arava	Ei	Kyllä	16.10.2034		8.11.2018	normaali-vuokra-asunto-hanke	asuminen

Oksatie 2	Arava	Ei	Kyllä	9.4.2035	18.6.2028	normaali- vuokra-asunto- hanke	asuminen
Kuusitie 5	Arava	Ei	Kyllä	1.9.2031	30.11.2025	purettu	-
Näretie 6	Arava	Ei	Kyllä	17.2.2033	24.9.2018	purettu	-
Näretie 6	Arava	Ei	Kyllä	17.2.2033	24.9.2018	purettu	-

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	407 549,86	457 189,28	407 549,86	457 189,28
Myöhemmin maksettavat	9 050 592,75	10 160 102,21	8 933 591,19	10 160 102,21
<i>Yhteensä</i>	9 458 142,61	10 617 291,49	9 341 141,05	10 617 291,49
<i>siitä konsernin sisäiset</i>	108 900,00	0,00	6 798,04	0,00
Maa-alueiden vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 443,56	46 948,82	2 443,56	2 443,56
Myöhemmin maksettavat	23 640,27	24 047,12	23 640,27	24 047,12
<i>Yhteensä</i>	26 083,83	70 995,94	26 083,83	26 490,68
Vuokravastuut yhteensä				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	409 993,42	459 632,84	409 993,42	459 632,84
Myöhemmin maksettavat	9 074 233,02	10 184 149,33	8 957 231,46	10 184 149,33
Yhteensä	9 484 226,44	10 688 287,43	9 367 224,88	10 643 782,17
Leasingvuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	53 343,30	68 036,18	44 365,06	63 490,36
Myöhemmin maksettavat	73 239,82	102 936,41	73 239,82	102 936,41
Yhteensä	126 583,12	170 972,59	117 604,88	166 426,77
Vuokravastuut yhteensä	9 610 809,56	10 859 260,02	9 484 829,76	10 810 208,94

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. palvelutasolla		
HTV / 2	2025	2024
Kunnan johtamisen palvelut	1	1
Ympäristö- ja asumispalvelut	4,94	7
Elinvoima- ja yrityspalvelut	0,93	
Varhaiskasvatuspalvelut	19,79	28
Koulutuspalvelut	42,76	45
Vapaa-ajan palvelut	8,34	4
Henkilöstö- ja hyvinvointipalvelut	1,56	2
Hallinto- ja viestintäpalvelut	2,48	1
Kehittämispalvelut	1	1
Talouspalvelut	1,25	3
Henkilöstö yhteensä	84,05	92

Henkilöstökulut		
	2025	2024
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	4 039 148,13	4 108 495,68
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	849 910,04	939 669,72
Muut henkilösivukulut	156 627,66	104 782,00
<i>Yhteensä tuloslaskelman mukaan</i>	5 034 524,39	5 152 947,40
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	11 161,44	8 361,24
Henkilöstökulut yhteensä	5 045 685,83	5 161 308,64

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2025	2024
Keskustapuolue	2 495,50	1 866,64
Kokoomus	0,00	174,00
Sosiaalidemokraattinen puolue	1 313,00	455,00
Vasemmistoliitto	1 866,00	1 243,04
Perussuomalaiset	353,50	603,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	6 028,00	4 341,68

Tilintarkastajan palkkiot		
	2025	2024
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	16 442,00	20 804,00
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	8 318,00	1 960,00
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	24 760,00	22 764,00

10 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Pellossa, 21 . päivänä huhti kuuta 2026

Katja Jaakola-Kontka

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Tuula Ylis-Antko-ora

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pellossa _____ päivänä _____ kuuta 2026

11 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokir-
jat:

- pääkirja sähköisenä
- päiväkirja sähköisenä
- tasekirja osana tilinpäätösasiakirjaa
- osto- ja myynti reskontraraportit sekä saldolistat sähköisenä
- luettelo kunnan arvopapereista
- palkkakortisto sähköisenä

Tositelajit:

1	Pankkitositteet
8	Matkalaskutositteet
9	Palkkatositteet
10	KP laskennalliset
11	KP automaattikirjaukset
12	SL laskennalliset
13	SL automaattikirjaukset
14	Vyörytykset
15	Luottotappiot
16	KP kirjanpidon vastaviennit
20	Ostolaskujen maksut
21	Ostolaskut WF
22	Ostolaskut ostoreskontra
23	Sisäiset ostolaskut WF
30	Myyntireskontran suoritukset
31	Myyntilaskut/perusturvatoimi
32	Myyntilaskut/yleishallinto
33	Myyntilaskut/tekninen toimi
35	Myyntilaskut/sivistystoimi
36	Myyntilaskut/terveydenhoito
38	Sisäiset myyntilaskut
39	Web-hetilasku
86	Hyvitysten kohdistaminen
87	Korkolaskut
88	Sopimuslaskutus
89	Sisäinen laskutus
90	Muistiot

91	Avaustaseen muutos
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennallinen
98	Sisäinen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos laskennallinen

Tasekirja säilytetään pysyvästi ja tositeaineisto 10 vuotta tilikauden päättymisestä

PELLON KUNTA

Liitetietotosite nro

VASTUUSITOUMUKSET

Takauksen saaja ja lainanantaja	Myönnettyt lainat	Takauspäätös	Lainaa nostettu	Lainaa jäljellä 31.12.2025
KIINTEISTÖ OY PELLON VUOKRA-ASUNNOT Nordea 184320-00002415 (132920-00024362)	1 569 900,00	Kv. 26.10.2006/49 Uusittu 28.7.2016	1 569 900,00	1 102 074,00
Kuntarahoitus Oyj 15905/12	380 000,00	Kv.29.2.2012/10 Uusittu 26.10.2021	380 000,00	212 560,00
Kuntarahoitus Oyj 16828/13	1 491 000,00	Kv.17.6.2013/65 Uusittu 10.10.2022	1 491 000,00	1 344 890,00
Kuntarahoitus Oyj 17169/14	800 000,00	Kv.20.1.2014/7 Uusittu 31.10.2023	800 000,00	186 682,00
PELLON ENERGIA OY Pohjolan Osuuspankki FI59 5645 0080 0262 30	665 987,00 250 000,00 657 014,00	Kv.15.12.2014/103 Kv.9.9.2019/63 Kv.15.12.2014/103	665 986,00 250 000,00 657 014,00	67 748,17
PELLON LASKETTELURINTEET OY Pohjolan Osuuspankki FI59 5645 0080 0104 08	200 000,00	Kv.7.11.2016/64	148 556,00	28 555,94
PELLON VESIHUOLTO OSUUSKUNTA Nordea 184020-75034 (132920-00024396)	3 000 000,00	Kv. 9.3.2020/5	3 000 000,00	2 212 500,00
Nordea tililuotto	100 000,00	Kv. 27.6.2022/57	100 000,00	100 000,00
YHTEENSÄ EUROA	9 447 253,36		9 395 808,36	5 255 010,11

Lainaa jäljellä 31.12.2025

Konserniyhtiön velasta

2 942 510,11

Muiden velasta

2 312 500,00

Yhteensä

5 255 010,11

Pellon Kunta tilinpäätös 31.12.2025.pdf

Signers:

<i>Name</i>	<i>Method</i>	<i>Date</i>
Juha Petteri Väärälä	Strong electronic identification	2026-05-29 12:56

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.